

TILINPÄÄTÖSTIEDOTE
TAMMI-JOULUKUU 2015

Tikkurila Oyj
Tilinpäätöstiedote
 9.2.2016 klo 9.00 (CET+1)

Tikkurilan tilinpäätöstiedote tammi-joulukuulta 2015 **– Tasaisen hyvän suhteellinen kannattavuus markkinahaasteista huolimatta**

Vuosi 2015 lyhyesti

- Liikevaihto laski 5,5 prosenttia 584,1 miljoonaan euroon (2014: 618,4).
- Liikevoitto (EBIT) ilman kertaluonteisia eriä oli 58,9 (64,2) miljoonaa euroa eli 10,1 (10,4) prosenttia liikevaihdosta.
- Liikevoitto (EBIT) oli 61,7 (63,7) miljoonaa euroa eli 10,6 (10,3) prosenttia liikevaihdosta.
- Osakekohtainen tulos oli 0,94 (1,10) euroa.
- Rahavirta investointien jälkeen oli 32,6 (49,9) miljoonaa euroa.

Loka-joulukuu 2015 lyhyesti

- Liikevaihto laski 0,9 prosenttia 103,4 miljoonaan euroon (10–12/2014: 104,4).
- Liiketulos (EBIT) ilman kertaluonteisia eriä oli -11,1 (-13,2) miljoonaa euroa eli -10,7 (-12,6) prosenttia liikevaihdosta.
- Liiketulos (EBIT) oli -10,3 (-13,9) miljoonaa euroa eli -9,9 (-13,3) prosenttia liikevaihdosta.
- Osakekohtainen tulos oli -0,25 (-0,19) euroa.

Osingonjakoehdotus

- Hallitus ehdottaa osingoksi 0,80 (0,80) euroa osakkeelta, eli noin 85 (73) prosenttia konsernin tilikauden 2015 osakekohtaisesta tuloksesta.

Tilikauden 2016 liikevaihto- ja liikevoittoennusteet

- Tikkurila arvioi tilikauden 2016 liikevaihdon olevan tilinpäätöstiedotteen julkaisuhetken valuuttakursseilla vuoden 2015 tasolla. Liikevoiton ilman kertaluonteisia eriä arvioidaan olevan vuoden 2015 tasolla.

Avainluvut (Milj. euroa)	10–12/2015	10–12/2014	Muutos-%	1–12/2015	1–12/2014	Muutos-%
Tuloslaskelma						
Liikevaihto	103,4	104,4	-0,9 %	584,1	618,4	-5,5 %
Liikevoitto (EBIT) ilman kertaluonteisia eriä	-11,1	-13,2	16,1 %	58,9	64,2	-8,2 %
Liikevoitto-% (EBIT-%) ilman kertaluonteisia eriä	-10,7 %	-12,6 %		10,1 %	10,4 %	
Liikevoitto (EBIT)	-10,3	-13,9	25,9 %	61,7	63,7	-3,2 %
Liikevoitto-% (EBIT-%)	-9,9 %	-13,3 %		10,6 %	10,3 %	
Tulos ennen veroja	-13,7	-9,7	-41,9 %	52,8	63,3	-16,6 %
Katsauskauden tulos	-11,0	-8,2	-33,3 %	41,5	48,3	-14,0 %
Muita keskeisiä tunnuslukuja						
Tulos per osake, euroa	-0,25	-0,19	-33,1 %	0,94	1,10	-14,1 %
Sidotun pääoman tuotto (ROCE), %, rullaava	22,2 %	22,9 %		22,2 %	22,9 %	
Rahavirta investointien jälkeen	-1,6	7,6		32,6	49,9	-34,5 %
Korollinen nettovelka kauden lopussa				46,2	47,4	-2,4 %
Nettovelkaantumisaste (gearing), %				23,7 %	24,6 %	
Omavaraisuusaste, %				51,1 %	49,5 %	
Henkilöstö kauden lopussa				3 100	3 142	-1,3 %

Toimitusjohtaja Erkki Järvinen:

"Vuoden viimeisen neljänneksen liikevaihto oli vertailukauden tasolla ja liiketappio pieni. Parannus johtui Venäjällä tehdyistä myyntihintojen korotuksista ja Kiinan hyvästä kehityksestä.

Koko vuoden kuvaa viimeinen neljännes ei muuttanut. Vuoden aikana hyvässä vedossa olleet markkinat, kuten Ruotsi, Puola, Baltia ja Kiina, jatkoivat vahvasti. Ruotsin ja Puolan kansantalouksien kasvu on EU-alueen kärkipäätä, mikä heijastui myönteisesti myös maalimarkkinaan. Kasvuamme on tukenut näissä maissa myös omat ponnistelumme markkinakysynnän pirstämiseksi. Myyntivolyymimme kasvoivat voimakkaasti Kiinassa, missä vähittäiskauppaverkostomme laajeni 100 uudella yhteistyökumppaniemme avaamalla myymälällä. Uskomme vahvan kehityksen jatkuvan näillä markkinoilla myös jatkossa.

Koko vuoden euromääräinen liikevaihto laski 6 prosenttia, mutta vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi. Suhteellinen kannattavuutemme säilyi edellisvuoden tasolla. Saavutukseen on pakko olla tyytyväinen idän vaikeat markkinaolosuhteet huomioon ottaen. Venäjän tilanteessa ei ole odotettavissa käännettä parempaan ainakaan lähiaikoina. Ruplan kurssi on jatkanut heikentymistään kuluvan vuoden alussa, kuluttajien ostovoima supistunut ja tuontitavaroiden markkinaosuudet pienentyneet. Näiden seikkojen valossa pyrimme jatkossa lisäämään paikallista valmistusta ja raaka-ainehankintaa Venäjällä ja sen lähialueilla entisestään myynnin ja kannattavuuden turvaamiseksi.

Tavoitteenamme on kasvaa markkinaympäristön haasteista huolimatta. Kasvua haetaan monipuolisesti eri maantieteellisiltä alueilta ja tuoteryhmistä. Kasvutavoitteen saavuttamisen tukemiseksi olemme viime vuosina muokanneet yhtiön rakennetta ja suoraviivaistaneet toimintatapoja. Kuluvan vuoden liikevaihdon arvioimme olevan tilinpäätöstiedotteen julkaisuhetken valuuttakursseilla vuoden 2015 tasolla. Liikevoiton ilman kertaluonteisia eriä arvioimme olevan vuoden 2015 tasolla."

Tiedotustilaisuus ja webcast-lähetys

Tiedotustilaisuus Tikkurilan vuoden 2015 tilinpäätöstiedotteesta järjestetään tiedotusvälineille ja analyytikoille hotelli Kämpin Akseli Gallén-Kallela -salissa (Pohjoisesplanadi 29, 00100 Helsinki) tänään 9.2.2016 klo 12.00. Tilaisuus on suomenkielinen. Tiedotustilaisuuteen osallistujille on tarjolla lounas samoissa tiloissa alkaen klo 11.30. Tulosta esittelevät toimitusjohtaja **Erkki Järvinen** ja CFO **Jukka Havia**.

Englanninkielinen webcast-lähetys järjestetään 9.2.2016 klo 15.00, ja se on seurattavissa internetin kautta osoitteessa www.tikkurilagroup.fi. Webcast-lähetyksen yhteydessä järjestetään puhelinkonferenssi, jonka tiedot on esitetty alla:

+358 9 6937 9590 (soittajat, Suomi)

+44 20 3427 1919 (soittajat, UK)

+1212 444 0412 (soittajat, USA)

Osallistujatunnus: 2434440

Webcast-lähetyksen taltiointi on saatavilla osoitteessa www.tikkurilagroup.fi/sijoittajat myöhemmin samana päivänä.

Tilinpäätöstiedote ja esitysmateriaali ovat ladattavissa ennen tilaisuuden alkua osoitteesta www.tikkurilagroup.com/fi/sijoittajat.

Tikkurila julkaisee liiketoimintakatsauksen tammi-maaliskuulta 2016 perjantaina 29.4.2016 noin klo 9.00.

Tikkurila Oyj

Erkki Järvinen, toimitusjohtaja

Lisätietoja:

Erkki Järvinen, toimitusjohtaja

matkapuh. 0400 455 913, erkki.jarvinen@tikkurila.com

Jukka Havia, CFO

matkapuh. 050 355 3757, jukka.havia@tikkurila.com

Minna Avellan, johtaja, sijoittajasuhteet ja brändikonseptien kehittäminen

matkapuh. 040 533 7932, minna.avellan@tikkurila.com

Tikkurila on johtava maali alan ammattilainen Pohjoismaissa ja Venäjällä. Olemme perinteikäs suomalainen yritys, joka toimii nykyään 16 maassa. Laadukkaiden tuotteiden ja kattavien palvelujen avulla varmistamme markkinoiden parhaan käyttäjäkokemuksen. Kestävää kauneutta vuodesta 1862.

www.tikkurilagroup.fi

Tikkurila Oyj:n tilinpäätöstiedote 1.1.–31.12.2015

Tämä tilinpäätöstiedote on laadittu IAS 34 -standardin ja muun voimassa olevan sääntelyn mukaisesti, ja siinä esitettävät tiedot ovat tilintarkastamattomia paitsi koko tilikauden 2014 ja 2015 tiedot. Tilinpäätöstiedotteessa esitetyt luvut ovat itsenäisesti pyöristettyjä lukuja.

Valuuttakurssimuutoksilla tarkoitetaan tässä katsauksessa valuuttakurssien translaatiovaikutusta.

Kaikki tässä katsauksessa esitetyt yritystä tai sen liiketoimintaa koskevat lausumat perustuvat johdon näkemyksiin ja yleistä makrotaloudellista tai toimialan tilannetta käsittelevät kohdat kolmansien osapuolten informaatioon.

Mikäli tilinpäätöstiedotteen kieliversioiden välillä on eroavaisuuksia, suomenkielinen versio on ratkaiseva.

Vuoden 2014 alusta Tikkurilan liiketoiminta on organisoitu kahteen raportoitavaan segmenttiin, joista Tikkurila käyttää nimitystä strateginen liiketoimintayksikkö (SBU). Tikkurilan raportoitavat liiketoimintayksiköt ovat SBU West ja SBU East. SBU Westin toiminta-alueeseen kuuluvat Ruotsi, Tanska, Norja, Suomi, Puola, Saksa, Viro, Latvia ja Liettua. SBU Eastin toiminta-alueeseen kuuluvat Venäjä, Keski-Aasian maat, Ukraina, Valko-Venäjä, Serbia, Makedonia ja Kiina. Lisäksi SBU East on vastuussa viennistä yli 20 maahan.

Markkinakatsaus

Markkinaolosuhteet olivat kahtiajakoiset Tikkurilan toiminta-alueella. Suurista markkinoistamme Ruotsin ja Puolan taloudet kasvoivat vakaasti. Venäjällä tilanne jatkui poikkeuksellisen vaikeana. Myös Suomessa taloustilanne oli heikko.

Venäjällä markkinatilanne jatkui vaikeana läpi vuoden. Jo valmiiksi alhaisella tasolla ollut raakaöljyn hinta laski entisestään vuoden lopussa, mikä johti Venäjän ruplan heikentymiseen entisestään. Inflaatio oli korkealla tasolla ja yksityinen kulutus supistui selvästi kuluttajien heikentyneen ostovoiman ja alhaisen luottamuksen johdosta. Myös rakennusmateriaalien ja -tarvikkeiden kysyntä laski vuodentakaisesta. Maalimarkkinoilla kilpailu jatkui kireänä ja alueelliset hintakampanjat yleistyivät. Alhainen ostovoima johti alempien laatu- ja hintaluokkien maalien suhteellisen kysynnän kasvuun. Johdon arvion mukaan Tikkurila kasvatti markkinaosuuttaan kauppa- ja rakennusmaalien premium-segmentissä ja näin ollen arvomääräistä kokonaismarkkinaosuuttaan.

Ruotsin talous kasvoi vahvasti vuoden aikana. Luottamus talouden kehitykseen on vahvaa kaikilla sektoreilla. Maalimarkkinoiden kasvu oli vaisua alkuvuoden aikana, mutta kysyntä piristyi selvästi syksyllä hyvien ulkomaalaussäiden ja yleisen taloustilanteen johdosta. Kilpailutilanne oli haastava ja ns. big box -myymälät kasvattivat osuuttaan maalimyyntistä. Johdon arvion mukaan Tikkurila vahvisti hieman markkinaosuuttaan kauppa- ja rakennusmaaleissa (arvomääräinen markkinaosuus vuonna 2014: noin 37 prosenttia).

Suomessa taloustilanne oli haastava. Selvästi pitkäaikaisen keskiarvon alapuolella oleva kuluttajaluottamus, heikko rakentamisen ja asuntokaupan aktiviteetti sekä alhainen investointitaso heikensivät hieman kuluttaja- ja teollisuustuotteiden myyntiä. Tikkurilan rakentamisen ja remontoinnin ammattilaisille suunnattujen tuotteiden myynti kehittyi kuitenkin suotuisasti. Tikkurilan arvion mukaan kauppa- ja rakennusmaalien markkinaosuuksissa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia vuoden aikana (arvomääräinen markkinaosuus vuonna 2014: yli 50 prosenttia).

Puolan vahva talouskasvu jatkui viime vuonna lähinnä yksityisen kysynnän, mutta myös viennin kasvun johdosta. Puolan epävarma poliittinen tilanne ja ulkoiset epävarmuustekijät, kuten raaka-ainehintojen lasku, heikensivät kuitenkin yleistä talouden ilmapiiriä. Erityisesti kuluttajien epävarmuus lisääntyi loppuvuonna. Monet kilpailijat suuntasivat jakelijoille aggressiivisia hintakampanjoita. Hintakilpailu oli kovaa myös teollisuustuotteissa. Tikkurilan markkinaosuus kauppa- ja rakennusmaaleissa vahvistui noin 16 prosenttiin (volyymimääräinen markkinaosuus vuonna 2014: noin 15 prosenttia).

Tikkurilan keskeisistä valuutoista Venäjän rupla oli katsauskaudella selvästi heikompi kuin vuotta aiemmin. Myös Ruotsin kruunu oli hieman heikommalla tasolla. Puolan zlotyn kurssi oli lähellä vertailukauden tasoa.

Raaka-aineiden hinnat olivat kokonaisuutena lähellä vertailukauden tasoa, vaikka yksittäisten raaka-aineiden hintakehityksissä oli eroja.

Taloudellinen kehitys loka-joulukuussa 2015

Alla on esitetty loka-joulukuun segmenttikohtainen liikevaihto ja -tulos.

Loka-joulukuu (Milj. euroa)	Liikevaihto		Liiketulos (EBIT) ilman kertaluonteisia eriä	
	10–12/2015	10–12/2014	10–12/2015	10–12/2014
SBU West	68,0	68,3	-8,5	-8,1
SBU East	35,4	36,2	-1,5	-4,9
Konserni yhteinen ja eliminoinnit	0,0	0,0	-1,1	-0,1
Konserni yhteensä	103,4	104,4	-11,1	-13,2

Tikkurila-konsernin vuoden 2015 viimeisen neljänneksen **liikevaihto** laski prosenttia. Pienemmät myyntivolyymit laskivat konsernin liikevaihtoa prosenttia. Valuuttakurssimuutokset pienensivät euromääräistä liikevaihtoa prosenttia. Myyntihintojen korotukset ja myyntimixin muutokset kasvattivat liikevaihtoa prosenttia.

Liiketulos (EBIT) ilman kertaluonteisia eriä oli -11,1 (-13,2) miljoonaa euroa, mikä vastaa -10,7 (-12,6) prosenttia liikevaihdosta.

Liiketulos (EBIT) oli -10,3 (-13,9) miljoonaa euroa, mikä vastaa -9,9 (-13,3) prosenttia liikevaihdosta. Liiketappio pieneni Venäjällä tehtyjen myyntihintojen korotusten ja Kiinan hyvän kehityksen johdosta. Katsauskauden kertaluonteiset tuotot olivat 0,8 (-0,7) miljoonaa euroa netto.

Loka-joulukuun 2015 nettorahoituskulut olivat -3,5 (4,1) miljoonaa euroa. Kulut kasvoivat kurssierojen johdosta. Katsauskauden osakekohtainen tulos oli -0,25 (-0,19) euroa.

Taloudellinen kehitys vuonna 2015

Alla on esitetty tammi-joulukuun segmenttikohtainen liikevaihto ja -voitto.

Tammi-joulukuu (Milj. euroa)	Liikevaihto		Liiketulos (EBIT) ilman kertaluonteisia eriä	
	1–12/2015	1–12/2014	1–12/2015	1–12/2014
SBU West	395,3	382,5	50,5	45,8
SBU East	188,9	236,0	13,4	21,3
Konserni yhteinen ja eliminoinnit	-0,1	0,0	-5,0	-2,9
Konserni yhteensä	584,1	618,4	58,9	64,2

Tikkurila-konsernin vuoden 2015 **liikevaihto** laski 6 prosenttia. Valuuttakurssimuutokset pienensivät liikevaihtoa 9 prosenttia etenkin Venäjän ruplan mutta myös Ruotsin kruunun heikkenemisen johdosta.

Pienemmät myyntivolyymit laskivat liikevaihtoa 2 prosenttia. Myyntihintojen korotukset ja myyntimixin muutokset kasvattivat liikevaihtoa 4 prosenttia. Yritysostot kasvattivat liikevaihtoa 2 prosenttia.

Liikevoitto (EBIT) ilman kertaluonteisia eriä oli 58,9 (64,2) miljoonaa euroa, mikä vastaa 10,1 (10,4) prosenttia liikevaihdosta.

Liikevoitto (EBIT) oli 61,7 (63,7) miljoonaa euroa, mikä vastaa 10,6 (10,3) prosenttia liikevaihdosta. Liikevaihdon lasku heikensi kannattavuutta. Kulujenhallinta oli tarkkaa. Myynti- ja markkinointipanostuksia jatkettiin kuitenkin voimallisesti, ja niiden suhteellinen osuus liikevaihdosta nousi. Raaka-aineiden hinnat olivat hieman vertailukautta korkeammat valuuttakurssien epäsuotuisasta kehityksestä johtuen.

Tammi-joulukuun 2015 nettorahoituskulut olivat -9,3 (-0,8) miljoonaa euroa. Nettorahoituskulujen kasvu edellisestä tilikaudesta johtui erityisesti Venäjän ruplaan liittyvistä valuuttakurssieroista. Tulos ennen veroja oli 52,8 (63,3) miljoonaa euroa. Verot olivat yhteensä 11,3 (15,0) miljoonaa euroa, mikä vastaa 21,4 (23,7) prosentin efektiivistä veroastetta. Tilikauden osakekohtainen tulos oli 0,94 (1,10) euroa.

Taloudellinen kehitys liiketoimintayksiköittäin

SBU West

(Milj. euroa)	10–12/2015	10–12/2014	Muutos-%	1–12/2015	1–12/2014	Muutos-%
Liikevaihto	68,0	68,3	-0,3 %	395,3	382,5	3,3 %
Liiketulos (EBIT) ilman kertaluonteisia eriä	-8,5	-8,1	-4,4 %	50,5	45,8	10,2 %
Liiketulos-% (EBIT-%) ilman kertaluonteisia eriä	-12,5 %	-11,9 %		12,8 %	12,0 %	
Liiketulos (EBIT)	-7,9	-7,3	-8,9 %	53,2	47,5	12,2 %
Liiketulos-% (EBIT-%)	-11,6 %	-10,6 %		13,5 %	12,4 %	
Investoinnit ilman yritysostoja	5,1	4,5	13,1 %	15,8	10,8	47,4 %

Taloudellinen kehitys loka-joulukuussa 2015

SBU Westin viimeisen neljänneksen liikevaihto oli vertailukauden tasolla. Korkeammat myyntivolyymit kasvattivat liikevaihtoa 2 prosenttia. Myyntimixin muutokset laskivat liikevaihtoa 4 prosenttia. Syynä kehitykseen oli lähinnä myynnin suhteellisen osuuden kasvu ammattilaisasiakkaille Suomessa. Yritysostot kasvattivat liikevaihtoa prosentin. Keskeisimmistä markkinoista Ruotsin liikevaihto kasvoi 28,2 (26,3) miljoonaan euroon, Suomen liikevaihto laski 12,2 (14,4) miljoonaan euroon ja Puolan liikevaihto oli vertailukauden tasolla 12,4 (12,3) miljoonassa eurossa.

Viimeisen neljänneksen liiketappio oli hieman vertailukautta korkeampi. Kannattavuutta heikensivät myyntimixin muutokset sekä suuremmista myynti- ja markkinointipanostuksista johtuneet korkeammat kiinteät kustannukset.

Taloudellinen kehitys vuonna 2015

SBU Westin koko vuoden liikevaihto kasvoi 3 prosenttia vertailukaudesta. Korkeammat myyntivolyymit kasvattivat liikevaihtoa 3 prosenttia Ruotsin, Puolan ja Baltian maiden hyvän kehityksen johdosta. Valuuttakurssimuutokset, lähinnä Ruotsin kruunun heikkeneminen, laskivat liikevaihtoa 2 prosenttia. Yritysostot kasvattivat liikevaihtoa 3 prosenttia. Ruotsin liikevaihto kasvoi 151,7 (143,6) miljoonaan euroon, Suomen liikevaihto laski 98,1 (101,3) miljoonaan euroon ja Puolan liikevaihto kasvoi 68,4 (63,9) miljoonaan euroon.

Koko vuoden kannattavuus parani. Liikevaihdon kasvulla oli myönteinen vaikutus kannattavuuteen. Tuotannon tehokkuus parani ja kulujenhallinta oli tarkkaa. Myyntiin ja markkinointiin panostettiin hieman vertailukautta enemmän. Katsauskauden kertaluonteiset tuotot olivat 2,8 miljoonaa euroa netto, ja ne liittyivät myytävissä olevien rahoitusvarojen luovutusvoittoon Suomessa, henkilökunnan työsuhteen keston perustuvien henkilöstöetuisuuksien muuttamiseen sekä uudelleenjärjestelyjen kuluihin Ruotsissa ja Suomessa.

SBU East

(Milj. euroa)	10–12/2015	10–12/2014	Muutos-%	1–12/2015	1–12/2014	Muutos-%
Liikevaihto	35,4	36,2	-2,1 %	188,9	236,0	-19,9 %
Liiketulos (EBIT) ilman kertaluonteisia eriä	-1,5	-4,9	69,1 %	13,4	21,3	-37,0 %
Liiketulos-% (EBIT-%) ilman kertaluonteisia eriä	-4,3 %	-13,7 %		7,1 %	9,0 %	
Liiketulos (EBIT)	-1,3	-6,5	79,7 %	13,6	19,2	-29,2 %
Liiketulos-% (EBIT-%)	-3,7 %	-18,0 %		7,2 %	8,1 %	
Investoinnit ilman yritysostoja	1,1	1,8	-37,4 %	5,1	6,6	-22,1 %

Taloudellinen kehitys loka-joulukuussa 2015

SBU Eastin viimeisen neljänneksen liikevaihto laski 2 prosenttia vertailukaudesta. Alhaisemmat myyntivolyymit laskivat liikevaihtoa 8 prosenttia lähinnä Venäjän ja Ukrainan vaikean tilanteen johdosta. Myyntihintojen korotukset ja myyntimixin muutokset kasvattivat liikevaihtoa 8 prosenttia. Myyntihintoja korotettiin Venäjällä vuoden 2015 alussa sekä uudelleen marraskuussa. Valuuttakurssimuutokset pienensivät liikevaihtoa 2 prosenttia. Venäjän liikevaihto laski 22,9 (24,3) miljoonaan euroon.

Viimeisen neljänneksen liiketappio pieneni selvästi. Myyntihintojen korotukset Venäjällä ja Kiinan hyvä kehitys paransivat kannattavuutta.

Taloudellinen kehitys vuonna 2015

SBU Eastin koko vuoden liikevaihto laski 20 prosenttia vertailukaudesta. Valuuttakurssimuutokset pienensivät liikevaihtoa 22 prosenttia etenkin heikon Venäjän ruplan johdosta. Alhaisemmat myyntivolyymit laskivat liikevaihtoa 11 prosenttia. Volyymeja painoi Venäjän ja sen lähialueiden heikko kehitys. Kiinan myyntivolyymit kasvoivat voimakkaasti vuoden takaisesta. Venäjällä tehdyt myyntihintojen korotukset, joilla kompensoitiin ruplan heikkenemisen vaikutuksia, ja myyntimixin muutokset kasvattivat SBU Eastin liikevaihtoa 12 prosenttia. Yritysostot kasvattivat liikevaihtoa prosentin. Venäjän liikevaihto laski 128,4 (175,7) miljoonaan euroon.

Koko vuoden liikevoitto heikkeni vertailukaudesta. Kannattavuutta painoivat liikevaihdon lasku ja heikot valuutat, jotka vaikuttivat Venäjälle vietävien raaka-aineiden ja maalien ostohintoihin.

Rahavirta, rahoitus ja rahoitusriskien hallinta

Tikkurilan rahoitusasema ja maksuvalmius säilyivät katsauskaudella hyvänä.

Liiketoiminnan rahavirta tammi-joulukuussa oli yhteensä 48,5 (75,9) miljoonaa euroa. Rahavirtaa heikensi liiketoiminnan alhaisempi kannattavuus ja nettokäyttöpääoman muutokset. Tilinpäätöshetkellä myyntisaamiset olivat myynnin ajoituseroista johtuen edellisvuotta korkeammalla tasolla. Lisäksi palveluasteen turvaamiseksi varastotasoja on tietoisesti nostettu joillakin markkina-alueilla. Katsauskauden lopussa nettokäyttöpääoman määrä oli 78,9 (73,1) miljoonaa euroa. Investointien nettorahavirta oli yhteensä

-15,8 (-26,1) miljoonaa euroa, kun otetaan huomioon yrityshankintojen sekä liiketoimintojen myyntien vaikutukset. Rahavirta investointien jälkeen oli katsauskauden lopussa yhteensä 32,6 (49,9) miljoonaa euroa.

Korollisten velkojen määrä oli 63,0 (73,1) miljoonaa euroa katsauskauden lopussa, ja nettovelka oli 46,2 (47,4) miljoonaa euroa. Rahavarat olivat katsauskauden päättyessä 16,8 (25,8) miljoonaa euroa. Lyhytaikaiset korolliset velat olivat yhteensä 12,8 (12,8) miljoonaa euroa, sisältäen liikkeeseen lasketut yritystodistukset, joiden nimellisarvo oli yhteensä 10,0 (10,0) miljoonaa euroa. Vastaavasti pitkäaikaisia korollisia velkoja oli yhteensä 50,2 (60,3) miljoonaa euroa. Joulukuun lopussa konsernilla oli yhteensä 111,1 (155,7) miljoonaa euroa myönnettyjä nostamattomia lainoja tai luottolimiittejä.

Konsernin nettorahoituskulut olivat 9,3 (0,8) miljoonaa euroa, josta korkokuluja oli 0,9 (1,0) miljoonaa ja muita rahoituskuluja 0,5 (4,0) miljoonaa. Katsauskauden korollisten velkojen pääomapainotettu keskimääräinen korko oli 1,2 (1,6) prosenttia. Realisoituneiden ja realisoitumattomien valuuttakurssierojen vaikutus nettorahoitustuottoihin oli yhteensä -7,9 (4,2) miljoonaa euroa nettotulosta heikentävä. Merkittävin heikennys konsernin valuuttakurssieroihin tuli ruplamääräisten erien kautta. Tilikauden 2014 lopussa yhtiön hallitus päätti muuttaa valuuttakurssierojen hallintaa siten, että yhtiö ei tilikauden 2015 alusta alkaen enää tee valuuttatermiinejä tai sovelta muita rahoitusinstrumentteja riskien suojaamiseksi, vaan valuuttakurssierojen hallinnassa käytetään soveltuvin osin operatiivisia toimenpiteitä, kuten esimerkiksi sisään tulevien ja ulosmenevien rahavirtojen valuuttajakauman yhteensovittamista. Katsauskauden lopussa Tikkurilalla ei ollut avoimia valuuttatermiinisopimuksia. Vertailukaudella avoimien valuuttatermiinien nimellisarvo oli 27,8 miljoonaa euroa ja markkina-arvo 3,2 miljoonaa euroa.

Omavaraisuusaste oli joulukuun lopussa 51,1 (49,5) prosenttia, ja nettovelkaantuneisuusaste oli 23,7 (24,6) prosenttia.

Tikkurila allekirjoitti kesäkuussa 2015 kolmen pankin kanssa 150 miljoonan euron pitkäaikaisen luottolimiitti- ja lainasopimuksen, jolla korvattiin syyskuussa 2011 tehty 180 miljoonan euron lainajärjestely sekä lokakuussa 2011 sovittu 25 miljoonan euron valmiusluottolimiitti. Uusi rahoitussopimus koostuu 100 miljoonan euron viisivuotisesta luottolimiittisopimuksesta ja 50 miljoonan euron pankkilainasta, joka erääntyy tammikuussa 2021. Rahoitussopimus sisältää yhden taloudellisen kovenantin, joka perustuu Tikkurila-konsernin nettovelkaantumistaseseen ja jonka mukaisesti nettovelkojen suhde omaan pääomaan saa olla enintään 1,30.

Lokakuussa 2015 Tikkurila Oyj allekirjoitti uuden nimellisarvoltaan 150 miljoonan euron suuruisen yritystodistusohjelman, jonka puitteissa voidaan laskea liikkeelle vakuudettomia alle vuoden pituisia yritystodistuksia. Tämä korvasi aiemman 100 miljoonan euron yritystodistusohjelman.

Investoinnit

Vuoden 2015 bruttoinvestoinnit ilman yritysostoja olivat 20,9 (17,3) miljoonaa euroa. Katsauskauden investoinnit liittyivät lähinnä tuotannon ja varastoinnin optimointiin sekä uusien IT-sovellusten käyttöönottoon eri puolilla konsernia. Yksi keskeisimpiä käynnissä olevia sovellusinvestointihankkeita on uuden toiminnanohjausjärjestelmän (ERP) käyttöönotto, joka alkaa konsernissa asteittain vuoden 2016 ensimmäisellä vuosipuoliskolla ja mihin liittyvät keskeneräiset hankinnat konsernitaseessa olivat noin 3,4 miljoonaa euroa tilinpäätöshetkellä 31.12.2015.

Konsernin poistot ja arvonalentumiset olivat 17,3 (21,0) miljoonaa euroa vuonna 2015. Konserni tekee arvonalentumistauksia IAS 36 -standardin mukaisesti.

Myynti ja markkinointi

Tikkurila investoi vuosittain merkittävästi rahaa ja resursseja tuotteidensa ja palvelujensa markkinoimiseen ja brändiensä vahvistamiseen. Aktiivista tunnettuuden rakentamista ja käyttäjäkokemuksen parantamista

jatkettiin myös vuonna 2015. Tikkurila-konsernin myynti- ja markkinointikulut henkilöstökulut mukaan luettuina olivat yhteensä 92,6 (92,5) miljoonaa euroa vuonna 2015, mikä vastasi 15,8 (15,0) prosenttia liikevaihdosta.

Kansainvälisten brändiensä Tikkurilan ja Beckersin lisäksi Tikkurilalla on useita paikallisia brändejä, joista suurimpia ovat Alcro, Teks ja Vivacolor. Toiminnan painopiste on premium-tuotteissa, mutta tiettyjen markkinoiden kysyntärakenteesta johtuen Tikkurila tarjoaa jonkin verran myös medium- ja economy-segmentin tuotteita. Ulkopuolisten tutkimusten mukaan Tikkurila-konsernin strategiset brändit ovat tunnetuimpia tai tunnetuimpien maalibrändien joukossa markkina-alueillaan.

Tikkurilan tavoitteena on tarjota paras käyttäjäkokemus. Tikkurila kehittää mahdollisimman laadukkaita, helppokäyttöisiä ja ympäristön kannalta kestäviä tuotteita, kouluttaa sidosryhmiä tuotteidensa kestäväan käyttöön sekä panostaa maalin valintaa, myyntiä ja ostamista helpottavien ratkaisujen kehittämiseen. Tikkurila tukee asiakkaitansa maalaamisen kaikissa vaiheissa onnistuneen ja kestäväan lopputuloksen varmistamiseksi. Tikkurilan palveluvalikoimaan kuuluvat muun muassa väri- ja sävytyspalvelut, maalausneuvonta sekä asiantuntija- ja koulutuspalvelut. Ammattitaitoinen henkilöstö opastaa asiakkaita tarjoamalla heille neuvoja maalaamiseen, tuotteen ja värin valintaan liittyen. Kaupoissa ja internetsivuilla tarjoamiensa ideoiden ja ohjeiden avulla Tikkurila inspiroi ihmisiä maalaamaan, auttaa heitä oikean tuotteen valinnassa ja ohjaa sen turvallisessa käytössä.

Vuoden merkittäviin tapahtumiin kuuluivat muun muassa myymäläverkoston kasvattaminen 100 myymälällä Kiinassa, Tikkurila-brändin internetsivujen uudistaminen ja pakkaus uudistuksen toteuttaminen eri maissa, uuden Color Up! -värisuunnitteluohjelman lanseeraus, yritysostojen kautta hankittujen funktionaalisten tuotteiden uudelleenbrändäys sekä Alcro-brändin designuudistus Ruotsissa ja Tikkurila Euro -sarjan brändiuudistus Venäjällä.

Haastavilla markkinoilla Venäjällä ja Suomessa keskityttiin vuoden aikana taktisiin toimenpiteisiin ja myymälätason myynninedistämiseen, Ruotsissa brändien positioinnin vahvistamiseen ja Puolassa erityisesti premium-brändien tunnettuuden lisäämiseen ja myymäläesillepanon kehittämiseen.

Tutkimus, tuotekehitys ja innovaatiotoiminta

Tikkurilan tutkimus- ja tuotekehitystoiminnan kulut vuonna 2015 olivat 11,2 (2014: 10,7 ja 2013: 10,5) miljoonaa euroa eli 1,9 (2014: 1,7 ja 2013: 1,6) prosenttia liikevaihdosta. Vuoden 2015 lopussa tuotekehityksen parissa työskenteli 184 (179) henkilöä. Tikkurilan suurimmat tuotekehitysyksiköt sijaitsevat Suomessa, Venäjällä, Puolassa ja Ruotsissa.

Tikkurilan tutkimus, tuotekehitys ja innovaatiotoiminta (RDI) vastaa uusien liiketoimintamahdollisuuksien luomisesta, tuotevalikoiman ylläpidosta ja uudistamisesta sekä vaihtoehtoisten raaka-aineiden tutkimisesta ja käyttöönotomisesta. Asiakkaiden tarpeet, ympäristö- ja turvallisuusnäkökulmat sekä lainsäädäntö ohjaavat tuotekehitystä.

Vuonna 2015 RDI-toiminnan painopiste oli uusien toiminnallisuuksien kehittämisessä, tuotelanseerauksissa, tuoteturvallisuusasioissa, tuotteiden ympäristömyötäisyydessä, kaavojen ja raaka-aineportfolion harmonisoinnissa, kustannussäästöissä sekä mahdollisten ulkopuolisten kumppanien kartoittamisessa. Keskeisessä roolissa oli myös raaka-aineiden saatavuuden varmistaminen ja toiminnan jatkuvuuden takaavat toimet geopoliittisesti epävakailta markkina-alueilla sekä tuotannon optimointi eri toimipaikkojen välillä yhteistyössä toimitusketjun kanssa. Venäjän vaikea tilanne johti paikallisen raaka-ainehankinnan ja valmistuksen lisäämiseen.

Tikkurilan tuotteiden laatu sai jälleen tunnustusta ulkopuolisissa testeissä. Kuluttajatuotteet pärjäsivät erinomaisesti puu-ulkotuotteiden testeissä Ruotsissa, mikä vauhditti ulkotuotteidemme myyntiä. Puuteollisuudelle tarkoitettu Pinja Protect S:stä tuli maailman ensimmäinen puuteollisuustuote, joka täyttää Joutsenmerkin vaatimukset. Lanseerasimme myös sekä yritysostojen kautta hankittuja että itse kehitettyjä funktionaalisia tuotteita, kuten antibakteerisen Argentinum 20 -sisäseinämaalain. Metalliteollisuudelle

esittelimme muun muassa metallipintojen Fontefire ST 60 -palonsuojamaalin ja kuitusementtilevyteollisuudelle FonteFacade-pinnoitejärjestelmän.

Yritysvastuu

Tikkurila tarjoaa asiakkailleen korkealaatuisia, helppokäyttöisiä ja ympäristön kannalta kestäviä ratkaisuja pintojen suojaamiseen ja kaunistamiseen. Olemme valmistaneet laadukkaita maaleja yli 150 vuotta. Jo vuosikymmenten ajan ovat tuotteidemme ja toimintamme peruseriaatteina olleet laatu, kestävyys ja turvallisuus sekä asiakkaidemme auttaminen onnistuneeseen lopputulokseen.

Vastuullisuudella ja kestäväällä kehityksellä on olennainen rooli liiketoimintamme kehittämisessä, kasvutavoitteemme tukemisessa ja markkina-asemamme vahvistamisessa. Pyrimme edistämään kestävää kehitystä ja ottamaan huomioon ympäristöön, talouteen ja yhteiskuntaan liittyvät näkökohdat niin päivittäisessä työssä kuin strategisessa liiketoiminnan kehittämisessä. Haluamme varmistaa, että toimintamme on vastuullista ja että työskentelemme liikekumppaneiden kanssa, jotka jakavat samanlaiset arvot.

Tikkurilan yritys vastuuohtelma on päivitetty vuoden 2015 aikana. A Colorful Tomorrow -ohjelma luo viitekehysten Tikkurilassa tehtävään kestäväan ja vastuulliseen liiketoiminnan kehittämiseen. Tikkurilan seuraavien vuosien vastuullisuustyön painopistealueita ovat käyttäjäkokemus, resurssit ja ihmiset. Kullekin painopistealueelle on määritelty osa-alueita ja toimenpiteitä, joita tullaan toteuttamaan Tikkurilan eri maissa ja toiminnoissa soveltuvin osin.

Käyttäjäkokeumus

Asiakkaiden auttaminen onnistuneeseen ja kestäväan lopputulokseen on liiketoimintamme keskeinen tehtävä. Kehitämme ja edistämme ympäristön kannalta kestävien ja turvallisten ratkaisujen käyttöä ja koulutamme asiakkaitamme tuotteidemme käyttöön. Lisäksi tuomme markkinoille maalien valintaa, ostamista ja myyntiä sekä niiden käyttöä helpottavia ratkaisuja.

Teemme aktiivista yhteistyötä liikekumppaneidemme, jälleenmyyjijemme ja asiakkaidemme kanssa parantaaksemme maalaamisen laatua, tuotteidemme kestävää käyttöä, tuote- ja käyttäjäturvallisuutta sekä pintakäsittelyn tietoutta. Panostamme yhä enenevässä määrin toimittaja- ja asiakasyhteistyöhön, uusien funktionaalisten ja käyttäjäystävällisten tuotteiden ja pinnan elinkaarta pidentävien ratkaisujen kehittämiseen sekä kierrätyksen ja jätteidenhallintaan.

Resurssit

Edistämme kestävää kauneutta hyödyntäen kestävästi luonnon ja yhteiskunnan rajallisia resursseja. Tavoitteenamme on jatkuvasti pienentää oman toimintamme ja tuotteidemme ympäristövaikutuksia muun muassa kehittämällä tuotteita, joilla saavutetaan mahdollisimman pitkä kestoikä ja pitkät huoltomaalauksvälit. Tuotteidemme ympäristö- ja muut vastuullisuusvaikutukset otetaan huomioon koko elinkaaren ajalta – raaka-ainevalinnoista ja tuotteiden valmistuksesta tuotteiden käyttöön ja jätteiden käsittelyyn. Laatu, terveys, turvallisuus ja toimivuus ohjaavat raaka-ainevalintoja ja tuotekehitystä. Pyrimme myös tehostamaan valmistusprosessiimme resurssitehokkuutta minimoimalla syntyvää hukkaa ja edistämällä jätteiden hyötykäyttöä.

Ihmiset

Olemme kestäväan maalaamisen, pintakäsittelyn ja värien käytön edelläkävijöitä ja kannamme roolimme vastuullisesti. Haluamme olla haluttu työnantaja, luotettava veronmaksaja sekä vastuullinen ja aktiivinen naapuri yhteisöissä, joissa toimimme. Noudatamme lakeja ja toimimme korkeiden eettisten arvojen ja liiketapaperiaatteidemme sekä kansainvälisesti tunnustettujen ihmisoikeuksien ja työelämän normien mukaisesti markkina-alueesta riippumatta. Pyrimme myös varmistamaan, että liikekumppanimme toimivat samoin.

Menestyvä yritys tarvitsee osaavan, tyytyväisen ja motivoituneen henkilöstön. Pidämme huolta henkilöstöstämme, heidän hyvinvoinnistaan, työterveydestään ja -turvallisuudestaan kaikissa

toimintamaissamme. Innostamme työntekijöitämme kehittämään taitojaan, osallistumaan ja innovoimaan, ja rohkaisemme heitä vuoropuheluun ja tiiviiseen yhteistyöhön sekä sisäisten että ulkoisten sidosryhmien kanssa.

Tikkurila raportoi edistymisestään vastuullisuusasioissa vuosittain. Tikkurila GRI 2015 -yritysvastuuraportissa kuvataan Tikkurilan toiminnan kannalta keskeisimpiä vastuullisuuden asioita ja raportoidaan edistyminen eri yritysvastuun osa-alueilla. Raportti julkaistaan suomeksi ja englanniksi. Vuoden 2015 raportointi soveltaa kansainvälistä GRI (Global Reporting Initiative) G4 -ohjeistoa.

Ympäristö

Tikkurilan tavoitteena on jatkuvasti pienentää oman toimintansa ja tuotteidensa aiheuttamaa ympäristövaikutusta muun muassa kehittämällä tuotteita, joilla saavutetaan mahdollisimman pitkä kestoikä ja pitkät huoltomaalausvälit. Lisäksi edistämme vesiohenteisten tuotteiden käyttöä ja valitsemme ympäristöä vähemmän kuormittavan vaihtoehdon, kun se on teknisesti ja taloudellisesti mahdollista. Kehitämme jatkuvasti tuotantoprosessejamme ja tuotantolaitostemme resurssitehokkuutta vähentääksemme tuotannon ympäristövaikutuksia, materiaalihukan ja jätteen määrää.

Maalin keskeisimmät elinkaaren aikaiset ympäristövaikutukset syntyvät raaka-aineiden ja pakkausmateriaalien valmistuksesta, tuotteen valmistuksessa käytettävästä energiasta, valmistuksen aikana syntyvistä päästöistä ja jätteistä sekä raaka-aineiden, pakkausmateriaalien ja tuotteiden kuljetuksesta, maalaustyön ja maalin kuivumisen aikana maalista haihtuvista yhdisteistä (VOC-päästöt) ja maalijätteen hävityksestä. Tuotteen ympäristövaikutuksiin vaikuttaa tuotteen laatu. Mitä paremmat ominaisuudet maalipinnalla saavutetaan, sitä vähemmän huoltotoimenpiteitä tarvitaan ja sitä pidempi on huoltomaalausväli.

Kestävät ratkaisut

Asiakkaiden kasvanut ympäristötietoisuus ja maalien koostumusta ja turvallisuutta koskeva muuttuva lainsäädäntö ovat vaikuttaneet siihen, että ympäristömyötäiset tuotteet kiinnostavat yhä enemmän. Asiakkaat haluavat valita tuotteita, joiden valmistuksella ja käytöllä on mahdollisimman pienet ympäristövaikutukset, ja jotka ovat käyttäjille turvallisia.

Ympäristöä mahdollisimman vähän kuormittavat tuotteet ovat strategiamme keskeinen elementti, ja olemme jo vuosien ajan panostaneet vesiohenteisten tuotteiden kehittämiseen ja niiden käytön edistämiseen. Suurin osa Tikkurilan tuotteista on vesiohenteisia tai liuotteettomia tuotteita. Vuonna 2015 vesiohenteisten tuotteiden osuus tuotannosta oli 73,5 (2014: 72,0) prosenttia.

Vesiohenteinen maali on niin terveyden kuin ympäristön kannalta parempi vaihtoehto. Ympäristövaikutukset ovat erityisesti käyttövaiheessa pienemmät kuin liuoteohenteisen maalin, koska vesiohenteisesta maalista haihtuu pääasiassa vettä. Vesiohenteisten maalien etuja ovat helppokäyttöisyys ja hajuttomuus, ja ne ovat nopeita kuivumaan.

Maaleille myönnetään monenlaisia ympäristömerkkejä ja luokituksia, joiden tarkoituksena on lisätä tietoa maalien ympäristö- ja terveysvaikutuksista ja tuoteominaisuuksista, auttaa ja ohjata kuluttajia ostopäätöksissä sekä muuttaa kulutustottumuksia ympäristöä säästävään suuntaan. Ympäristömerkit ja maaleille myönnettävät luokitukset kertovat tuotteiden ympäristövaikutuksista sekä tuotteiden tutkitusta turvallisuudesta. Tikkurila-konsernin eri maalibrändeillä on useita virallisia sekä kansallisia ekomerkkejä ja tuotekohtaisia luokituksia. Kaiken kaikkiaan ekomerkityviä tuotteita on useita satoja.

Funktionaaliset tuotteet

Tikkurilan tuotevalikoimaan kuuluu useita funktionaalisia maaleja ja pinnoitteita, joilla on jokin erityinen toiminnallisuus. Tuote voi muun muassa edistää maalatun pinnan energiatehokkuutta tai paloturvallisuutta, sillä voi saavuttaa erityisen kulutuksen ja pesun keston, tai maalatusta pinnasta voi saada bakteerien tarttumista estävän tai jopa itsestään puhdistuvan. Funktionaalinen ominaisuus saadaan aikaan erilaisilla lisäaineilla ja sideaineratkaisuilla.

Funktionaalisten tuotteiden, erityisesti energia- ja ekotehokkuutta ja kosteudenhallintaa parantavien ratkaisujen kysynnän uskotaan kasvavan. Vuonna 2015 Tikkurila toi markkinoille ratkaisuja muun muassa kosteus-, home-, melu- ja asbestiongelmiin.

Maalialan sääntely

Maalin valmistukseen, tuoteturvallisuuteen sekä maalien käsittelyyn ja markkinointiin liittyy useita kansainvälisiä asetuksia. Yksi merkittävimmistä EU-alueen lainmuutoksista on REACH-asetus, joka on Euroopan Unionin asetus kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista. REACH velvoittaa kemikaalien valmistajat ja maahantuojat arvioimaan tuotteen käyttöön liittyvät riskit ja ohjeistamaan loppukäyttäjiä niiden turvallisessa käytössä. Tikkurila on varmistanut, että kaikki EU-alueella käytettävät raaka-aineet on rekisteröity tai tullaan rekisteröimään REACH-asetuksessa määritellyn aikataulun mukaisesti vuoteen 2018 mennessä.

Kemikaalien luokituksiin, merkintöihin ja pakkaamiseen liittyvällä CLP-asetuksella (Classification, Labeling and Packaging) yhdenmukaistetaan aineiden ja seosten luokituskriteerit sekä merkintöjä ja pakkaamista koskevat säännöt. Asetuksen myötä otetaan käyttöön maailmanlaajuisesti yhdenmukaistettu kemikaalien luokitus- ja merkintäjärjestelmä GHS. Tikkurilassa aloitettiin CLP-asetuksen mukaisesti uusien etikettien ja käyttöturvallisuustiedotteiden valmistelu jo vuonna 2013. Tikkurilan EU-alueella valmistettavien ja myytävien maalien etikettien varoitusmerkinnät uusittiin kesäkuuhun 2015 mennessä.

VOC-direktiivit määrittelevät tuotannon VOC-päästöjen enimmäismäärän ja maalien sisältämien haihtuvien yhdisteiden sallitun enimmäismäärän. Asetusten tarkoituksena on ehkäistä tai vähentää suoraa ja epäsuoraa haihtuvien orgaanisten yhdisteiden (VOC) päästövaikutusta ympäristöön tai ihmisiin. Biosidiasetus ohjaa maaleissa käytettävien säilytysaineiden käyttöä.

Vuoden 2015 investoinnit ympäristönsuojeluun toimipaikoilla olivat 0,7 (0,5) miljoonaa euroa ja ympäristöön liittyvät käyttökustannukset 2,2 (2,0) miljoonaa euroa. Vuonna 2015 ympäristöinvestoinnit liittyivät muun muassa raaka-aineiden varastointiin, jäteveden- ja jätteenkäsittelylaitteisiin ja rakennusteknisiin parannuksiin mm. lämmitykseen, ilmastointiin ja valaistukseen sekä vedenkäytön tehostamiseen liittyen. Käyttökustannuksiin sisältyy muun muassa jätteiden käsittely, jäteveden käsittely ja analysointi sekä sertifiointikustannukset.

Tikkurilan tavoitteena on luoda kaikille toimipaikoilleen riippumattomien tahojen auditoimat ja sertifioimat laatu-, ympäristö- ja turvallisuusjärjestelmät. Tikkurilan toimintaa ja toimintajärjestelmiä arvioidaan erilaisin katselmuksin. Sertifiointilaitosten ja muiden ulkoisten auditointien lisäksi konsernin HSE-toiminto asettaa tavoitteita, auditoi yrityksen toimipaikkoja, antaa suosituksia ja seuraa paikallista kehitystä. Auditointien tavoitteena on edistää ympäristö-, työterveys- ja turvallisuustoimintojen kehittämistä. Vuonna 2015 sisäisiä auditointeja suoritettiin Tikkurilan toimipaikoilla Puolassa, Serbiassa, Tanskassa ja Venäjällä.

Henkilöstö

Tikkurila-konsernin palveluksessa oli vuoden 2015 lopussa 3 100 (3 142) henkilöä. Henkilöstömäärä oli tammi-joulukuussa 2015 keskimäärin 3 193 (3 212).

Alla on esitetty Tikkurila-konsernin henkilöstömäärä kunkin vuosineljänneksen lopussa liiketoimintayksiköittäin vuoden 2014 alusta alkaen.

	Q1/2014	Q2/2014	Q3/2014	Q4/2014	Q1/2015	Q2/2015	Q3/2015	Q4/2015
SBU West	1 536	1 683	1 587	1 606	1 626	1 717	1 645	1 630
SBU East	1 621	1 628	1 594	1 505	1 558	1 553	1 515	1 441
Konsernitoiminnot	29	29	31	31	31	30	29	29
Yhteensä	3 186	3 340	3 212	3 142	3 215	3 300	3 189	3 100

Oma tuotanto vaikuttaa olennaisesti Tikkurilan henkilöstörakenteeseen ja -määrään. Noin puolet Tikkurilan henkilöstöstä työskentelee toimitusketjussa (tuotanto, hankinta, logistiikka ja HSEQ) ja kolmasosa myynnissä, markkinoinnissa ja teknisessä tuessa.

Määräaikaisten työsuhteiden osuus vuoden 2015 lopussa oli 9,9 (6,7) prosenttia. Työntekijöitä oli 35,5, (37,7) prosenttia henkilöstöstä. Henkilöstöstä 65,0 (62,7) prosenttia oli miehiä ja 35,0 (37,3) prosenttia naisia. Henkilöstön keski-ikä oli 40,8 (40,5) vuotta.

Konsernin palvelukseen tuli vuoden 2015 aikana 565 uutta työntekijää. Konsernin palveluksesta lähti 638 henkilöä. Yleisin syy työsuhteen päättymiseen oli määräaikaisuus. Maalimarkkinoiden kausivaihtelusta johtuen henkilöstömäärä on suurimmillaan ulkomaalauskaudella kesällä ja pienimmillään talvella.

Taloudellisista ja tuotannollista syistä työnantajan päättämiä työsuhteita oli Suomessa 41 kpl. Tikkurila sai lokakuussa 2015 päätökseen aloittamansa Tikkurila Oyj:n koko henkilöstöä eli noin 600 henkilöä koskeneet yhteistoimintaneuvottelut Suomessa. Neuvottelujen lopputuloksena irtisanottiin yhteensä 41 henkilöä yhtiön eri toiminnoista. Irtisanottavista 16 henkilöä on toimihenkilöitä ja 25 työntekijöitä.

Vuonna 2015 suoriteperusteisten palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma oli 79,8 (81,4) miljoonaa euroa.

Työturvallisuus

Turvallisuustyö Tikkurilassa keskittyy ennen kaikkea ennaltaehkäisevään toimintaan, kuten riskienarviointeihin, turvallisuuskoulutuksiin, -keskusteluihin ja -kierroksiin, vaaratilanteista ilmoittamiseen ja viestintään sekä sisäisiin ja ulkoisiin arviointeihin. Haluamme taata jokaiselle tikkurilalaiselle turvallisen työpaikan.

Tikkurilassa seurataan toiminnan turvallisuutta LTA1-tapaturmataajuus-mittarilla, joka ilmaisee vähintään yhden päivän poissaoloon johtaneiden tapaturmien lukumäärän miljoonaa työtuntia kohti. Tikkurilan tapaturmataajuus (LTA) vuonna 2015 oli 1,9 (2,9), joka on konsernin historian alhaisin. Suurin parannus turvallisuustyössä tehtiin Vantaan toimipaikalla.

Hankintaketjun hallinta

Tikkurila tarjoaa asiakkailleen korkealaatuisia, turvallisia ja ympäristön kannalta kestäviä ratkaisuja. Tämä asettaa korkeat vaatimukset Tikkurilan toimittajayhteistyölle ja Tikkurilan ostamiin raaka-aineisiin, tavaroihin ja palveluihin. Meille on ensisijaisen tärkeää, että liikekumppanimme toimivat vastuullisesti. Pyrimme varmistamaan, että he toimivat liiketapaperiaatteidemme mukaisesti ja täyttävät asettamamme laatu-, turvallisuus-, ja vastuullisuusvaatimukset. Teemme yhteistyötä vain toimittajayhteistyötä koskevien periaatteidemme mukaan hyväksytyjen toimittajien kanssa ja solmimme merkittävämpien toimittajien kanssa konsernitason sopimuksen.

Tikkurilan merkittävimmät ostot koostuvat maalin valmistukseen tarvittavista raaka-aineista ja pakkausmateriaaleista. Tikkurila-konsernilla on noin 500 paikallista ja kansainvälistä raaka-aine- ja pakkausmateriaalitoimittajaa. Yli 90 prosenttia Tikkurilan EU-alueella toimivien yksiköiden raaka-aineista ja pakkausmateriaaleista tulee EU-alueelta. Venäjällä reilut 60 prosenttia raaka-aineista ja pakkausmateriaaleista ostetaan paikallisilta toimittajilta. Reilu kolmannes Tikkurilan raaka-aine- ja pakkausmateriaaliostoista on katettu konsernitason sopimuksella.

Tikkurilan ostotoimen tavoitteena on taata sujuva yhteistyö toimittajien kanssa ja varmistaa täsmälliset ja määrällisesti ja laadullisesti oikeat toimitukset. Ostotoiminta tekee tiivistä yhteistyötä tutkimuksen ja tuotekehityksen kanssa raaka-aineiden ja toimittajien valinnoissa. Tikkurilan toimittajayhteistyötä koskevissa periaatteissa määritellään vaatuksemme laatuun, turvallisuuteen ja ympäristöön liittyen sekä käsitellään hankintaa koskevia asioita toimittajien valinnasta ja arvioinnista aina yhteistyön jatkuvaan parantamiseen. Tikkurila seuraa ja arvioi toimittajayhteistyötä säännöllisesti toimittajien arviointiprosessin kautta.

Tikkurila on vuodesta 2013 systemaattisesti auditoinut toimittajiaan. Vuosien 2013–2015 aikana olemme auditoineet 29 toimittajaa keskittyen muun muassa toimittajan tilaus- ja toimitus- sekä tuotantoprosessiin, laaduntarkkailun toimenpiteisiin, ympäristö- ja turvallisuusasioihin sekä toimittajan sosiaalisen vastuun ja eettisen liiketoiminnan käytäntöihin. Lisäksi keskustelemme heidän kanssaan liiketapaperiaatteidemme ja yritys vastuuhjelmamme mukaisista periaatteista.

Tavoitteenamme on jatkuvasti kehittää niin omia hankintatoimen prosesseja ja käytäntöjä kuin yhteistyötä tavarantoimittajien kanssa. Vuonna 2015 olemme muun muassa kouluttaneet ostoja tekevää henkilöstöä, kehittäneet sisäisiä prosessejamme ja raportointia sekä raaka-aineiden jäljitettävyyttä. Vuoden 2016 aikana tulemme keskittymään kustannustehokkuuden lisäksi muun muassa raportoinnin ja raaka-aineiden seurattavuuden kehittämiseen, arviointi- ja auditointiprosessien tehostamiseen sekä panostamaan yhteistyöhön liikekumppaneiden kanssa.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Tikkurilan osakepääoma oli vuoden 2015 lopussa 35,0 miljoonaa euroa, ja osakkeiden rekisteröity kokonaismäärä oli 44 108 252 kappaletta. Tikkurilan hallussa oli vuoden 2015 lopussa 2 461 omaa osaketta.

Euroclear Finland Oy:n rekisterin mukaan Tikkurilalla oli 31.12.2015 yhteensä noin 20 500 osakkeenomistajaa. Luettelo arvo-osuustilijärjestelmään rekisteröidyistä suurimmista osakkeenomistajista pidetään säännöllisesti päivitettyinä Tikkurilan internetsivuilla osoitteessa www.tikkurilagroup.com/fi/sijoittajat/osaketieto/osakkeenomistajat.

Tikkurilan osakkeen joulukuun päätöskurssi oli 16,11 euroa. Kaupankäyntimäärillä painotettu keskimurssi tammi-joulukuussa oli 16,94 euroa, alin kurssi 14,15 euroa ja korkein kurssi 19,50 euroa. Joulukuun lopussa Tikkurila Oyj:n osakkeiden markkina-arvo oli 710,5 miljoonaa euroa. Osaketta vaihdettiin tammi-joulukuussa NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä 11,4 miljoonaa kappaletta, mikä vastaa noin 25,9 prosenttia osakkeiden määrästä. Osakevaihdon arvo oli 193,7 miljoonaa euroa. Tikkurilan osakkeilla käydään kauppaa myös NASDAQ OMX Helsingin ulkopuolella, mutta tästä pörssin ulkopuolisesta kaupankäynnistä yhtiöllä ei ole käytössään tarkkoja tilastotietoja.

Tikkurilan hallituksen jäsenet ja heidän lähipiirinsä omistivat 31.12.2015 yhteensä 100 450 osaketta, mikä vastaa noin 0,2 prosenttia yhtiön osakepääomasta ja äänivallasta. Lisäksi Tikkurilan hallituksen puheenjohtaja Jari Paasikivi toimii Tikkurilan suurimman yksittäisen omistajan Oras Invest Oy:n toimitusjohtajana.

Tikkurilan johtoryhmä ja heidän lähipiirinsä omistivat joulukuun lopussa yhteensä 102 564 Tikkurilan osaketta, mikä vastaa noin 0,2 prosenttia yhtiön osakepääomasta ja äänivallasta. Ajantasainen tieto Tikkurilan ilmoitusvelvollisten sisäpiiriläisten osakeomistuksista on nähtävillä osoitteessa www.tikkurilagroup.fi/hallinnointi/sisapiiri/.

Tikkurilan tiedossa ei ole yhtiön osakkeiden omistukseen ja äänivallan käyttöön liittyviä voimassaolevia sopimuksia.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Tikkurila laatii erillisen selvityksen hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä suomalaisten listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen mukaisesti. Selvitys sisältää myös muita keskeisiä hallinnoinnin osa-alueita. Selvitys sisältyy vuosikertomukseen, mutta julkaistaan erillään hallituksen toimintakertomuksesta. Selvitys on saatavilla viikolla 9 Tikkurilan internetsivuilta osoitteesta www.tikkurilagroup.com/fi/sijoittajat.

Varsinaisen yhtiökokouksen päätökset

Varsinaiselle yhtiökokoukselle kuuluvat asiat

Tikkurila Oyj:n varsinainen yhtiökokous vahvisti 25.3.2015 tilikauden 2014 tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Yhtiökokous vahvisti tilikaudelta 2014 osingoksi 0,80 euroa osakkeelta. Jäljelle jäävät voittovarot jätetään vapaaseen omaan pääomaan. Osinko maksettiin osakkeenomistajalle, joka oli osingonmaksun täsmäytyspäivänä 27.3.2015 merkitty Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään yhtiön osakasluetteloon. Osinko maksettiin 9.4.2015.

Hallituksen jäsenten lukumääräksi päätettiin kuusi ja hallitukseen valittiin uudelleen seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen saakka Eeva Ahdekivi, Harri Kerminen, Jari Paasikivi, Riitta Mynttinen, Pia Rudengren ja Petteri Walldén.

Yhtiökokous päätti, että hallituksen jäsenille maksettavia vuosipalkkioita korotetaan hieman. Vuosipalkkiot ovat: puheenjohtaja 64 000 euroa, varapuheenjohtaja ja jäsen, joka toimii tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana 40 000 euroa sekä muut hallituksen jäsenet 32 000 euroa vuodessa. Vuosipalkkiosta noin 40 prosenttia maksetaan markkinoilta hankittavina Tikkurila Oyj:n osakkeina ja loput käteisenä. Osakkeet hankitaan suoraan hallituksen jäsenten lukuun kahden viikon kuluessa siitä, kun osavuositarkastus ajalta 1.1.–31.3.2015 on julkistettu. Lisäksi hallituksen jäsenille maksetaan kultakin hallituksen ja sen valiokuntien varsinaiselta kokoukselta (pois lukien päätökset ilman kokousta) palkkiona: jäsenen kotimaassa pidettävät kokoukset 600 euroa sekä jäsenen kotimaan ulkopuolella pidettävät kokoukset 1 200 euroa. Jäsenen osallistuessa kokoukseen puhelin- tai videoyhteyden välityksellä maksetaan 600 euron kokouspalkkio. Matkustuskustannukset korvataan yhtiön matkustussäännön mukaan.

Yhtiökokous päätti, että tilintarkastajalle maksetaan palkkio yhtiön hyväksymän tilintarkastajan laskun mukaan. Yhtiökokous valitsi uudelleen tilintarkastajaksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen saakka KPMG Oy Ab:n. Päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Toni Aaltonen.

Valtuutus omien osakkeiden hankkimiseen ja osakeantiin

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 4 400 000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta. Osakkeita hankitaan käytettäväksi mahdollisten yrityskauppojen tai -järjestelyjen rahoittamiseksi tai toteuttamiseksi, yhtiön oman pääoman rakenteen kehittämiseksi, osakkeen likviditeetin parantamiseksi, käytettäväksi yhtiön hallituksen jäsenten vuosipalkkioiden maksamiseen tai yhtiön osakeperusteisten palkkiojärjestelmien toteuttamiseen. Hankkimisvaltuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2016 saakka.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 4 400 000 yhtiön hallussa olevan yhtiön oman osakkeen luovuttamisesta tai uuden osakkeen antamisesta. Yhtiön hallussa olevat oman osakkeet voidaan luovuttaa ja uudet osakkeet voidaan antaa joko maksua vastaan tai maksutta. Uudet osakkeet voidaan antaa ja yhtiöllä olevat omat osakkeet luovuttaa yhtiön osakkeenomistajille siinä suhteessa kuin he ennestään omistavat yhtiön osakkeita tai osakkeenomistajan etuoikeudesta poiketen suunnatulla osakeannilla, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, kuten yrityskauppojen tai -järjestelyjen rahoittaminen tai toteuttaminen, yhtiön oman pääoman rakenteen kehittäminen, osakkeen likviditeetin parantaminen tai yhtiön hallituksen vuosipalkkioiden maksaminen. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2016 saakka.

Tikkurilan hallituksen päätökset

Tikkurilan hallitus valitsi 25.3.2015 kokouksessaan keskuudestaan hallituksen puheenjohtajaksi Jari Paasikiven ja varapuheenjohtajaksi Petteri Walldénin.

Tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana jatkoi Eeva Ahdekivi ja jäseninä Riitta Mynttinen ja Pia Rudengren. Palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajana jatkoi Jari Paasikivi ja jäseninä Harri Kerminen ja Petteri Walldén.

Hallituksen ehdotus voittovarojen käytöstä

Tikkurila Oyj:n jakokelpoinen oma pääoma oli 31.12.2015 yhteensä 157,8 miljoonaa euroa: sijoitetun vapaan oman pääoman rahaston määrä oli 40,0 miljoonaa euroa ja kertyneiden voittovarojen määrä 117,8 miljoonaa euroa. Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta jaetaan osinkoa 0,80 euroa osakkeelta ja että jäljelle jäävät voittovarot jätetään vapaaseen omaan pääomaan. Ehdotettu osinko on yhteensä noin 35,3 miljoonaa euroa, ja se vastaa noin 85 prosenttia konsernin tilikauden 2015 nettotuloksesta. Ehdotettu osingonmaksun täsmäytyspäivä on 8.4.2016 ja osingonmaksupäivä 15.4.2016.

Varsinainen yhtiökokous 2016

Tikkurila Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään keskiviikkona 6.4.2016 klo 13.00 Finlandiatalossa (os. Mannerheimintie 13, 00100 Helsinki). Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös ovat saatavilla viikolla 9 osoitteessa www.tikkurilagroup.fi

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Tikkurila Oyj vastaanotti 14.1.2016 arvopaperimarkkinalain mukaisen ilmoituksen Prudential Plc:ltä. Ilmoituksen mukaan Prudential Plc:n ja sen tytäryhtiöiden (M&G Group Limited, M&G Limited, M&G Investment Management Limited ja M&G Securities Limited) omistusosuus Tikkurila Oyj:n osakkeista alitti 1/20 (5 %) rajan 13.1.2016. Prudential Plc:n ja sen tytäryhtiöiden omistus Tikkurila Oyj:ssä oli liputusilmoituksen antohetkellä yhteensä 2 122 074 osaketta, mikä vastaa 4,81 prosenttia Tikkurila Oyj:n osakkeista ja 1 613 512 äänioikeutta, mikä vastaa 3,66 prosenttia Tikkurila Oyj:n äänimäärästä.

Lähiajan riskit ja epävarmuustekijät

Tikkurilan liiketoimintaan vaikuttavat erilaiset strategiset, operatiiviset, taloudelliset ja vahinkoriskit. Tikkurila pyrkii tunnistamaan ja arvioimaan riskit sekä reagoimaan niihin mahdollisimman ennakoivasti sekä rajoittamaan niiden mahdollisia haitallisia vaikutuksia. Keskeisimpiä lähiajan riskejä ja epävarmuustekijöitä ovat yhtiön arvion mukaan tämän tilinpäätöstiedotteen julkaisuhetkellä seuraavat:

Venäjän ja sen lähialueiden makrotaloudellinen tilanne

Venäjän talous supistui selvästi viime vuonna. Tilanne jatkuu Venäjällä epävarmana ja maan talouden odotetaan supistuvan edelleen hieman kuluvan vuoden aikana muun muassa alhaisen öljyn hinnan ja talouspakotteiden johdosta. Mikäli öljyn hinta jää nykytasolle noin 30 dollariin tynnyriltä tai laskee vieläkin alhaisemmalle tasolle, Venäjän talous saattaa supistua ennakoitua enemmän. Venäjällä kuluttajien ostovoima on heikentynyt, Tikkurilan tuotteiden kysyntä vähentynyt ja kysynnän painopiste siirtymässä halvemman hintaluokan tuotteisiin. Tämän kaltainen kehitys saattaa voimistua pitkittyneen heikon taloustilanteen myötä. Venäjän kehitys heijastuu myös sen lähialueille ja erityisesti Ukrainaan. Yhdysvaltojen ja Euroopan Unionin Venäjälle asettamilla sanktioilla ei toistaiseksi ole ollut suurta suoraa vaikutusta Tikkurilan liiketoimintaan, mutta niiden seurauksena Tikkurila saattaa joutua muuttamaan tuotanto- ja logistiikkarakenteita kilpailukyvyyn varmistamiseksi. Lisäksi itäisillä markkinoilla rahoituksen saatavuus on heikentynyt ja korot ovat korkeat, mikä on lisännyt luottotappioriskejä; vaikka Tikkurila ei kokenut merkittäviä luottotappioita, jatkossa vastapuoliriskit korostuvat ja voivat haitata liiketoimintaa tai aiheuttaa tappioita, vaikka Tikkurilan asiakaskunta on laaja-alainen.

Valuuttakurssien kehitys

Tikkurilan kansainvälisestä toiminnasta johtuen konsernin tuloslaskelmaan, taseeseen ja rahavirtaan kohdistuu valuuttariskejä. Merkittävimmät valuuttariskit kohdistuvat Venäjän ruplaan, Ruotsin kruunuun ja Puolan zlotyyyn, joissa Tikkurilan suurimmat tytäryhtiöt raportoivat liiketoimintansa tuloksen. Venäjän ruplan

eurokurssi heikentyi vuoden 2015 aikana kolmanneksella verrattuna vuoden 2014 keskikurssiin ja noin 60 prosenttia vuoden 2013 keskikurssiin, millä on ollut ja tulee jatkossakin olemaan merkittävä kielteinen vaikutus Tikkurilan liikevaihtoon ja -voittoon. Ruplan voimakkaan heikkenemisen jatkuminen vaikeuttaisi Tikkurilan liiketoimintaedellytyksiä Venäjällä ja saattaisi heikentää kannattavuutta. Osa konsernin raaka-aineostoista on hinnoiteltu suoraan tai välillisesti Yhdysvaltain dollareina. Dollari vahvistui viime vuoden aikana selvästi, ja mikäli tämä kehitys jatkuu, saattaa sillä olla konsernin raaka-ainekustannuksia lisäävä vaikutus. Lisäksi konsernin omaan pääomaan kohdistuu valuuttariski muunnettaessa tytäryhtiöiden valuuttamääräisiä oman pääoman eriä euromääräisiksi, ja euromääräisen konsernitaseen omaisuuserien arvot muuttuvat valuuttakurssien muuttuessa.

Toimialaan ja operatiiviseen toimintaan liittyvät riskit

Maalitoimialalla kilpailu on kiristynyt ja hinnan merkitys on talousvaikeuksissa korostunut. Esimerkiksi osa rakennusteollisuudessa tai sen lähellä olevista yhtiöistä on laajentanut tuotevalikoimaansa myös maaleihin täydentääkseen kokonaistarjoomaansa ammattilaisasiakkaille, joiden merkitys on kasvamassa. Tämä voi vaikuttaa jatkossa Tikkurilan tuoteportfolion rakenteeseen ja asiakasjakamaan, ja sitä kautta esimerkiksi kannattavuuteen. Sekä yleisestä markkinatilanteesta että kiristyvistä kilpailusta johtuen Tikkurilan myyntivolyymit, erityisesti SBU Eastin alueella ja alemman hintakategorian tuotteissa, ovat laskeneet jo useamman vuoden ajan, millä on ollut negatiivinen vaikutus liikevaihtoon ja kannattavuuteen ja mikä voi jatkossa heikentää operatiivisen tehokkuuden ja tuottavuuden kehitystä.

Yhteiskunnan yleinen digitalisoituminen on nopeutunut, mikä voi jatkossa vaikuttaa muuan muassa Tikkurilan logistiikkaan ja tuotteiden jakelukanaviin ja mikä lisää maalituotteiden loppukäyttäjien mahdollisuuksia kilpailuttaa maaliyhtiöitä yli maantieteellisten rajojen. Asiakaskysynnän lisääntyvä vaihtelu ja reaaliaikaisen informaation parempi hyödyntäminen saattavat myös aiheuttaa tarpeita rakenteellisiin muutoksiin tulevaisuudessa tuotantoteknologiassa ja -kalustossa. Asiakastarpeiden ymmärtämisen merkitys tulee jatkossa vieläkin korostumaan. Liiketoiminnan voimakkaat vaihtelut ja nopea teknologinen muutos asettavat lisähaasteita myös osaavan henkilöstön saannille ja osaamistason kehittämiseksi. Osaamisen turvaaminen ja monipuolistaminen on olennaista kasvun turvaamiseksi.

Tikkurilan riskinhallintaperiaatteet ovat nähtävissä Tikkurilan sivustolla osoitteessa www.tikkurilagroup.fi. Lisätietoja Tikkurilan liiketoiminnan lyhyen ja pitkän aikavälin riskeistä julkaistaan hallinnointiselvityksessä. Lisätietoja taloudellisista riskeistä annetaan vuoden 2015 konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa.

Näkymät vuodelle 2016

EU-alueelle odotetaan vakaata mutta kohtuullisen alhaista kasvua. Länsimarkkinoiden, ennen kaikkea Ruotsin ja Puolan, painoarvon arvioidaan edelleen kasvavan. Venäjän heikko taloustilanne ja alhainen ruplan kurssi tekevät toimintaympäristöstä vaikean vuonna 2016. Venäjällä maalinkysynnän odotetaan laskevan ja alemman hinta- ja laatukategorian tuotteiden suhteellisen markkinaosuuden kasvavan. Tikkurilan suunnitelmassa on korottaa myyntihintoja lähinnä Venäjällä sekä lisätä paikallista valmistusta ja raaka-ainehankintaa. Myynti- ja markkinointipanostuksia jatketaan aiempien vuosien tapaan markkina-aseman vahvistamiseksi, mutta toiminnan tehostamista ja kustannussäästöjä haetaan aktiivisesti kaikissa toiminnoissa.

Ohjeistus vuodelle 2016

Tikkurila arvioi tilikauden 2016 liikevaihdon olevan tilinpäätöstiedotteen julkaisuhetken valuuttakursseilla vuoden 2015 tasolla. Liikevoiton ilman kertaluonteisia eriä arvioidaan olevan vuoden 2015 tasolla.

Tilinpäätöslyhennelmä ja liitetiedot

Tikkurilan tilinpäätös on tilintarkastettu ja tilintarkastuskertomus on annettu 8.2.2016. Tässä tilinpäätöstiedotteessa esitetty taloudellinen informaatio on laadittu IAS 34 -standardin mukaisesti. Pyörityseroista johtuen taulukoiden luvut eivät yhteenlaskettuina välttämättä täsmää taulukoiden loppusummiin. Neljännesvuositiedot ja osavuosikatsaukset ovat tilintarkastamattomia.

Tikkurila on soveltanut vuoden 2015 alusta lähtien seuraavia muutettuja tai uusia standardeja ja tulkintoja:

- Muutos IAS 19:ään Työsuhde-etuudet (sovellettava 1.7.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)
- IFRS-standardeihin tehdyt parannukset (Annual Improvements to IFRSs 2010-2012 ja 2011-2013, joulukuu 2013, voimaan 1.7.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Johdon käsityksen mukaan edellä mainittujen standardien ja tulkintojen käyttöönotolla ei ole ollut merkittävää vaikutusta katsauskaudelta esitettyihin lukuihin.

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA	10-12/2015	10-12/2014	1-12/2015	1-12/2014
Milj. euroa				
Liikevaihto	103,4	104,4	584,1	618,4
Liiketoiminnan muut tuotot	0,8	2,5	4,8	6,0
Kulut	-110,1	-114,0	-509,8	-539,7
Poistot ja arvonalentumiset	-4,4	-6,8	-17,3	-21,0
Liikevoitto	-10,3	-13,9	61,7	63,7
Nettorahoituskulut	-3,5	4,1	-9,3	-0,8
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten tuloksista	0,1	0,1	0,4	0,3
Voitto ennen veroja	-13,7	-9,7	52,8	63,3
Tuloverot	2,7	1,4	-11,3	-15,0
Kauden tulos	-11,0	-8,2	41,5	48,3
Muut laajan tuloksen erät				
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
Etuuspohjaisten etuuksien uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	0,1	0,5	0,3	-3,6
Tuloverot liittyen eriin, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi	0,0	-0,1	-0,1	0,8
Yhteensä muut laajan tuloksen erät joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi	0,1	0,4	0,2	-2,8
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
Myytävissä olevat rahoitusvarat	-	0,4	-2,4	-0,3
Muuntoerot	-2,5	-17,3	-2,1	-23,1
Tuloverot liittyen eriin, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi	-0,1	-0,1	0,4	0,0
Yhteensä muut laajan tuloksen erät jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi	-2,6	-17,0	-4,0	-23,4
Kauden laaja tulos yhteensä	-13,4	-24,8	37,7	22,0
Kauden tuloksen jakautuminen				
Emoyhtiön omistajille	-11,0	-8,2	41,5	48,3
Määräysvallattomille omistajille	-	-	-	-
Kauden tulos yhteensä	-11,0	-8,2	41,5	48,3
Kauden laajan tuloksen jakautuminen				
Emoyhtiön omistajille	-13,4	-24,8	37,7	22,0
Määräysvallattomille omistajille	-	-	-	-
Kauden laaja tulos yhteensä	-13,4	-24,8	37,7	22,0
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos				
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa)	-0,25	-0,19	0,94	1,10
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (euroa)	-0,25	-0,19	0,94	1,09

KONSERNIN TASE

Milj. euroa

VARAT	31.12.2015	31.12.2014
Pitkäaikaiset varat		
Liikearvo	71,9	72,5
Muut aineettomat hyödykkeet	19,4	18,4
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	89,4	90,3
Pääomaosuusmenetelmällä yhdistellyt yritykset	0,8	0,8
Myytavissä olevat rahoitusvarat	1,1	3,2
Pitkäaikaiset saamiset	2,9	4,3
Varat etuusperusteisista eläkkeistä ja muista pitkäaikaisista työsuhte- etuuksista	0,1	-
Laskennalliset verosaamiset	6,7	7,8
Pitkäaikaiset varat yhteensä	192,3	197,3
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	78,4	73,7
Lyhytaikaiset korolliset saamiset	0,6	0,6
Lyhytaikaiset korottomat saamiset	93,3	92,5
Rahavarat	16,8	25,8
Myytäväinä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät	-	-
Lyhytaikaiset varat yhteensä	189,1	192,6
Varat yhteensä	381,4	389,8
OMA PÄÄOMA JA VELAT	31.12.2015	31.12.2014
Osakepääoma	35,0	35,0
Muut rahastot	0,0	0,0
Käyvän arvon rahasto	-	1,9
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	40,0	40,0
Omat osakkeet	0,0	-1,6
Muuntoerot	-41,8	-39,6
Kertyneet voittovarot	161,7	157,0
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	195,0	192,7
Määräysvallattomien omistajien osuus	-	-
Oma pääoma yhteensä	195,0	192,7
Pitkäaikaiset velat		
Pitkäaikaiset korolliset velat	50,2	60,3
Muut pitkäaikaiset velat	0,1	0,0
Velat etuusperusteisista eläkkeistä ja muista pitkäaikaisista työsuhte- etuuksista	25,6	27,6
Varaukset	0,6	0,5
Laskennalliset verovelat	6,9	8,1
Pitkäaikaiset velat yhteensä	83,4	96,5
Lyhytaikaiset velat		
Lyhytaikaiset korolliset velat	12,8	12,8
Lyhytaikaiset korottomat velat	89,7	87,4
Varaukset	0,5	0,4
Myytäväinä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	-	-
Lyhytaikaiset velat yhteensä	103,1	100,6
Oma pääoma ja velat yhteensä	381,4	389,8

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA	10-12/2015	10-12/2014	1-12/2015	1-12/2014
Milj. euroa				
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA				
Kauden tulos	-11,0	-8,2	41,5	48,3
Oikaisut				
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa	3,4	6,5	15,5	22,4
Korkokulut ja muut rahoituskulut	3,7	0,4	10,1	6,4
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot	-0,2	-4,5	-0,9	-5,7
Verot	-2,7	-1,4	11,3	15,0
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	-6,8	-7,3	77,5	86,4
Käyttöpääoman muutos	15,0	27,7	-10,7	6,2
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-4,7	-2,2	-7,2	-7,0
Saadut korot ja muut rahoitustuotot	-0,4	8,5	0,4	9,6
Maksetut tuloverot	0,2	-2,7	-11,5	-19,3
Liiketoiminnan nettorahavirta	3,2	24,0	48,5	75,9
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Liiketoimintojen yhdistäminen	-	-12,1	0,2	-14,4
Muut investoinnit	-5,3	-5,4	-20,4	-16,3
Luovutustulot	0,0	0,7	2,8	3,3
Pitkäaikaisten lainasaamisten vähennys (+), lisäys (-)	-	0,2	1,0	1,0
Saadut osingot	0,4	0,3	0,5	0,4
Investointien nettorahavirta	-4,8	-16,3	-15,8	-26,1
Rahavirta ennen rahoitusta	-1,6	7,6	32,6	49,9
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+), vähennys (-)	-	-2,4	-10,0	-2,4
Lyhytaikaisen rahoituksen lisäys (+), vähennys (-)	-33,7	-20,2	0,3	-5,9
Osingonjako	-	-	-35,3	-35,3
Omien osakkeiden hankinta	-	-	0,0	-2,0
Muut erät	1,9	-5,7	3,5	-7,6
Rahoituksen nettorahavirta	-31,9	-28,3	-41,5	-53,2
Rahavarojen nettomuutos	-33,4	-20,7	-8,9	-3,3
Rahavarat kauden alussa	49,8	47,0	25,8	29,2
Rahavarojen kurssimuutos	-0,4	0,5	0,1	0,1
Rahavarat kauden lopussa	16,8	25,8	16,8	25,8
Rahavarojen nettomuutos	-33,4	-20,7	-8,9	-3,3

KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOSLASKELMA
 Milj. euroa

	Emoyhteisön omistajille kuuluva oma pääoma							Määräysvallat- tomille omistajille kuuluva oma pääoma		Oma pääoma yhteensä
	Osake- pääoma	Muut rahastot	Käyvän arvon rahasto	Svop - rahasto	Omat osakkeet	Muunto- erot	Kerty- neet voitto- varat	Yhteensä		
Oma pääoma										
1.1.2014	35,0	0,0	2,1	40,0	-	-16,4	147,4	208,1	-	208,1
Kauden laaja tulos yhteensä	-	-	-0,2	-	-	-23,2	45,5	22,0	-	22,0
Osakeperusteinen palkitseminen	-	-	-	-	0,4	-	0,1	0,5	-	0,5
Inflaatiolaskennasta tuleva oikaisu	-	-	-	-	-	-	-0,7	-0,7	-	-0,7
Omien osakkeiden hankinta	-	-	-	-	-2,0	-	-	-2,0	-	-2,0
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-35,3	-35,3	-	-35,3
Oma pääoma 31.12.2014	35,0	0,0	1,9	40,0	-1,6	-39,6	157,0	192,7	-	192,7
Oma pääoma 1.1.2015	35,0	0,0	1,9	40,0	-1,6	-39,6	157,0	192,7	-	192,7
Kauden laaja tulos yhteensä	-	-	-1,9	-	-	-2,1	41,7	37,7	-	37,7
Osakeperusteinen palkitseminen	-	-	-	-	1,6	-	-1,4	0,3	-	0,3
Inflaatiolaskennasta tuleva oikaisu	-	-	-	-	-	-	-0,3	-0,3	-	-0,3
Omien osakkeiden hankinta	-	-	-	-	0,0	-	-	0,0	-	0,0
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-35,3	-35,3	-	-35,3
Oma pääoma 31.12.2015	35,0	0,0	-	40,0	0,0	-41,8	161,7	195,0	-	195,0

EMOYHTIÖN JAKOKELPOINEN OMA PÄÄOMA (FAS)
 1 000 euroa

	2015	2014
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	40,0	40,0
Edellisten tilikausien voittovarot	76,6	63,0
Tilikauden voitto	41,2	48,9
Yhteensä	157,8	151,9

RAPORTOITAVAT SEGMENTIT

Tikkurila raportoi liiketoiminnastaan kahdella segmentillä: SBU West ja SBU East. Lisäksi Tikkurila yhteinen -osassa esitetään konsernihallintoon liittyvät tapahtumat.

Segmenttijako perustuu konsernin strategiaan, jonka mukaisesti Tikkurila haluaa olla johtava kuluttajille ja ammattilaisille suunnattujen maalaamiseen liittyvien ratkaisujen tarjoaja Pohjoismaissa sekä Venäjällä ja muissa valituissa Itä-Euroopan maissa. Raportoitavien segmenttien määrittely perustuu eri maantieteellisten alueiden toimintaympäristöjen erilaisuuteen, vallitsevaan lainsäädäntöön ja muuhun sääntelyyn sekä johtamisjärjestelmiin.

Tikkurila-konsernissa segmenttien tuloksellisuuden arviointi sekä segmenteille kohdennettavia resursseja koskevat päätökset perustuvat pääosin segmenttien liikevoittoon. Segmentin varat ovat eriä, joita segmentti käyttää liiketoiminnassaan tai jotka ovat järkevällä perusteella kohdennettavissa segmenteille.

Segmenttien tuotot muodostuvat erilaisten maalien ja niihin liittyvien oheistuotteiden myynnistä kauppiaille, teollisuuteen sekä ammattikäyttöön. Segmentit saavat tuottoja vähäisessä määrin myös maaleihin liittyvien oheispalvelujen myynnistä. Segmenttien tuotot esitetään asiakkaiden sijaintimaan mukaisesti, ja segmenttien varat esitetään varojen sijainnin mukaisesti. Segmenttien välinen hinnoittelu perustuu markkinahintoihin. Konsernin ulkoiset tuotot kertyvät laajasta asiakaskunnasta.

Liikevaihto segmenteittäin	10-12/2015	10-12/2014	1-12/2015	1-12/2014
Milj. euroa				
SBU West	68,0	68,3	395,3	382,5
SBU East	35,4	36,2	188,9	236,0
Eliminoinnit	0,0	0,0	-0,1	0,0
Yhteensä	103,4	104,4	584,1	618,4

Liikevoitto segmenteittäin	10-12/2015	10-12/2014	1-12/2015	1-12/2014
Milj. euroa				
SBU West	-7,9	-7,3	53,2	47,5
SBU East	-1,3	-6,5	13,6	19,2
Tikkurila yhteinen	-1,0	-0,1	-5,1	-2,9
Eliminoinnit	0,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	-10,3	-13,9	61,7	63,7

Segmenteille kohdistamattomat erät:

Nettorahoituskulut	-3,5	4,1	-9,3	-0,8
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten tuloksista	0,1	0,1	0,4	0,3
Voitto ennen veroja	-13,7	-9,7	52,8	63,3

Varat segmenteittäin	31.12.2015	31.12.2014
Milj. euroa		
SBU West	306,4	296,4
SBU East	96,7	97,4
Segmenteille kohdistamattomat erät	46,3	59,3
Eliminoinnit	-68,0	-63,4
Varat yhteensä	381,4	389,8

Kertaluonteiset erät segmenteittäin

Tikkurila-konserni erittelee tuloslaskelmassaan kertaluonteisia eriä, jotka ovat yhtiön normaaliin liiketoimintaan liittyviä ei-tavanomaisia, ei-toistuvia ja olennaisia eriä. Tällaisia eriä ovat muun muassa saadut poikkeukselliset vakuutuskorvaukset tai niiden oikaisu, maksetut tai saadut sakkoluonteiset maksut ja niiden oikaisu, tai liiketoiminnan uudelleenjärjestelyihin liittyvät erät, esimerkiksi henkilöstön irtisanomisiin ja konsernirakenteen strategiaan muutoksiin liittyvät erät sekä pysyvien vastaavien omaisuuserien arvonalentumiset, myyntivoitot tai -tappiot.

Milj. euroa	SBU West	SBU East	Tikkurila Common	Yhteensä 1-12/2015
Henkilöstöön liittyvät	0,3	0,2	-0,1	0,4
Arvon alentuminen	-	-0,1	-	-0,1
Myyntivoitto myytävissä olevista rahoitusvaroista	2,4	-	-	2,4
Yhteensä	2,8	0,2	-0,1	2,8

Milj. euroa	SBU West	SBU East	Yhteensä 1-12/2014
Henkilöstöön liittyvät	-0,9	-	-0,9
Toimitilojen purkamiseen liittyvät kulut	-0,1	-	-0,1
Myyntivoitto myytävänä olevista omaisuuseristä	0,8	-	0,8
Myyntivoitto myytävissä olevista rahoitusvaroista	1,2	-	1,2
Puolassa kilpailulainsäädännön rikkomisesta määrätyn seuraamusmaksun pienentäminen	1,8	-	1,8
Arvon alentuminen	-1,1	-2,1	-3,2
Yhteensä	1,7	-2,1	-0,5

AINEELLISTEN KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET

Milj. euroa	1-12/2015	1-12/2014
Kirjanpitoarvo kauden alussa	90,3	104,2
Lisäykset	15,6	16,2
Liiketoimintojen hankinta	-	3,0
Vähennykset	-0,3	-0,4
Poistot ja arvonalentumiset	-14,0	-17,0
Kurssierot ja muut muutokset	-2,3	-15,6
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	89,4	90,3

Hankintasuoritteet aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin olivat katsauskauden lopussa 0,6 (3,9) miljoonaa euroa.

AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET

Milj. euroa	1-12/2015	1-12/2014
Kirjanpitoarvo kauden alussa	90,8	87,2
Lisäykset	5,1	1,1
Liiketoimintojen hankinta	-0,2	13,7
Vähennykset	-	0,0
Poistot ja arvonalentumiset	-3,4	-4,0
Kurssierot ja muut muutokset	-1,0	-7,3
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	91,3	90,8

Hankintasuoritteet aineettomiin hyödykkeisiin olivat katsauskauden lopussa 1,4 (0,0) miljoonaa euroa.

VAIHTO-OMAISUUS

Katsauskaudella on tulokseen kirjattu vaihto-omaisuudesta arvonalentumistappiota 2,5 (3,9) miljoonaa euroa.

LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Osapuolten katsotaan kuuluvan toistensa lähimpiin, jos toinen osapuoli pystyy käyttämään toiseen nähden määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa sen taloutta ja liiketoimintaa koskevassa päätöksenteossa. Tikkurila-konsernin lähimpiin kuuluvat konsernin emoyhtiö (Tikkurila Oyj), tytär- ja osakkuusyrietykset ja yhteisyrietykset.

Lähimpiin kuuluvat myös hallituksen ja konsernin johtoryhmän jäsenet, toimitusjohtaja sekä heidän perheenjäsenensä.

Lähipiirin kanssa toteutuneet liiketapahtumat:

Milj. euroa

Yhteisyrietykset	1-12/2015	1-12/2014
Myynnit	5,8	5,2
Liiketoiminnan muut tuotot	0,9	0,9
Saamiset	0,2	0,4
Velat	0,1	0,0
Osakkuusyrietykset		
Myynnit	-	2,5
Ostot	-	0,2
Saamiset	-	-

Osakeperusteinen sitouttamis- ja kannustinjärjestelmä

Tikkurila Oyj:n hallitus päätti tilikaudella 2012 osakeperusteisesta sitouttamis- ja kannustinjärjestelmästä avainhenkilöiden sitouttamiseksi ja kannustamiseksi, ja valitsi avainhenkilöt, joilla on oikeus osallistua tähän järjestelmään. Osallistumisen ehtona on se, että kukin henkilö ostaa itse markkinoilta Tikkurila Oyj:n osakkeita, joiden enimmäismäärä tähän järjestelmään liittyen on määritelty erikseen kullekin henkilölle. Osakeperusteisen järjestelmän kohderyhmään kuuluu 31.12.2015 yhteensä yhdeksän hallituksen valitsemaa avainhenkilöä.

Järjestelmän ansaintajakson 2012–2014 lopullinen arvo ansaintajakson päättyessä oli yhteensä 3,1 miljoonaa euroa. Tämän ansaintajakson perusteella kirjattiin tilikaudella 2015 yhteensä 0,8 miljoonaa euroa (0,8 miljoonaa euroa tilikaudella 2014) konsernin tuloslaskelmaan henkilöstökuluksi. Tilikaudella 2014 neljännellä vuosineljänneksellä tästä ansaintajaksosta kirjattiin henkilöstökuluksi 0,1 miljoonaa euroa.

Neljännellä vuosineljänneksellä konsernin tuloslaskelmaan kirjattiin sitouttamis- ja kannustinjärjestelmään liittyviltä ansaintajaksoilta 2013–2015 ja 2014–2016 henkilöstökuluja 0,1 miljoonaa euroa. Vertailukaudella 10-12/2014 kulujen vähennystä kirjattiin näiltä ansaintajaksolta yhteensä 0,6 miljoonaa euroa. Katsauskauden alusta alkaen on kuluja kirjattu yhteensä noin 0,1 (-0,1 kulujen vähennystä) miljoonaa euroa.

Ansaintajaksojen 2013–2015 ja 2014–2016 laskennallinen kokonaisarvo katsauskauden päättyessä oli 0,1 miljoonaa euroa. Laskennallinen kokonaisarvo jaksotetaan kuluina kolmen vuoden ajanjaksolle järjestelmän ehtojen mukaiseen maksuhetkeen saakka. Noin puolet maksuista tapahtuu osakkeina ja noin puolet käteisvastikkeena.

Käteisvastikkeisuuden laskennallisen arvon ja vastaavan velan määrä muuttuu osakekurssin muuttuessa ja järjestelmän ehtojen mukaisesti.

26 (32)

VASTUUSITOUUMUKSET JA EHDOLLISET VELAT
Milj. euroa

31.12.2015

31.12.2014

Taseen velkojen vakuudeksi annetut kiinnitykset

Muut lainat	-	0,0
Annetut kiinnitykset	0,1	0,3
Lainat yhteensä	-	0,0
Annetut kiinnitykset yhteensä	0,1	0,3

Vastuusitoumukset

Takaukset		
Omien sitoumusten puolesta	0,4	0,3
Muiden sitoumusten puolesta	1,5	1,8
Muut vastuut omasta puolesta	0,0	0,1
Vuokravastuut	28,4	30,2
Vastuusitoumukset yhteensä	30,3	32,4

JOHDANNAISSOPIMUKSET

31.12.2015

31.12.2014

Milj. euroa

	Nimellisarvo	Käypä arvo	Nimellisarvo	Käypä arvo
Valuuttajohdannaiset				
Valuuttatermiinit	-	-	27,8	3,2

RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KIRJANPITOARVOT JA KÄYVÄT ARVOT RYHMITTÄIN
 Milj. euroa

	Käypään arvoon tulosvaikutteis- esti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat	Lainat ja muut saamiset	Myytävissä olevat rahoitusvarat	Muut rahoitus- velat	Tase-erien kirjanpito- arvot	Käypä arvo
31.12.2015						
Pitkäaikaiset rahoitusvarat						
Myytävissä olevat rahoitusvarat	-	-	1,1	-	1,1	1,1
Pitkäaikaiset saamiset	-	2,5	-	-	2,5	2,5
Lyhytaikaiset rahoitusvarat						
Korolliset saamiset	-	0,6	-	-	0,6	0,6
Johdannaiset	-	-	-	-	-	-
Muut rahavarat	-	16,8	-	-	16,8	16,8
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	-	76,9	-	-	76,9	76,9
Yhteensä	-	96,7	1,1	-	97,8	97,8
Pitkäaikaiset rahoitusvelat						
Pitkäaikaiset korolliset velat	-	-	-	50,2	50,2	50,2
Lyhytaikaiset rahoitusvelat						
Lyhytaikaiset korolliset velat	-	-	-	12,8	12,8	12,8
Johdannaiset	-	-	-	-	-	-
Ostovelat	-	-	-	42,2	42,2	42,2
Yhteensä	-	-	-	105,2	105,2	105,2

31.12.2014	Käypään arvoon tulosvaikutteis- esti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat	Lainat ja muut saamiset	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Muut rahoitus- velat	Tase-erien kirjanpito- arvot	Käypä arvo
Pitkäaikaiset rahoitusvarat						
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-	-	3,2	-	3,2	3,2
Pitkäaikaiset saamiset	-	4,1	-	-	4,1	4,1
Lyhytaikaiset rahoitusvarat						
Korolliset saamiset	-	0,6	-	-	0,6	0,6
Johdannaiset	3,2	-	-	-	3,2	3,2
Muut rahavarat	-	25,8	-	-	25,8	25,8
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	-	73,6	-	-	73,6	73,6
Yhteensä	3,2	104,1	3,2	-	110,6	110,6
Pitkäaikaiset rahoitusvelat						
Pitkäaikaiset korolliset velat	-	-	-	60,3	60,3	60,4
Lyhytaikaiset rahoitusvelat						
Lyhytaikaiset korolliset velat	-	-	-	12,8	12,8	12,8
Johdannaiset	-	-	-	-	-	-
Ostovelat	-	-	-	42,1	42,1	42,1
Yhteensä	-	-	-	115,3	115,3	115,3

KÄYVÄN ARVON HIERARKIA

Milj. euroa

31.12.2015	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Toistuvasti käypään arvoon määritettävät				
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-	-	1,1	1,1
31.12.2014				
Toistuvasti käypään arvoon määritettävät				
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-	2,4	0,8	3,2
Johdannaiset (varat)	-	3,2	-	3,2
Toistuvasti käypään arvoon määritettävät				
Johdannaiset (velat)	-	-	-	-

Taso 1: toimivilla markkinoilla noteeratut käyvät arvot samanlaisille omaisuuserille tai veloille.

Taso 2: käyvät arvot, jotka on määriteltä käyttäen muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja. Käyvät arvot perustuvat tietoihin, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle on todennettavissa suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina).

Taso 3: käyvät arvot eivät perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin.

Täsmäytyslaskelma tason 3 mukaan käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja -veloista

Myytavissä olevat rahoitusvarat	31.12.2015	31.12.2014
Tasearvo 1.1.	0,8	0,9
Muuntoerot muissa laajan tuloslaskelman erissä	0,0	0,0
Arvostuksen muutos	0,0	-
Myynnit	0,0	0,0
Muut muutokset / siirrot	0,3	-
Tasearvo kauden lopussa	1,1	0,8

Katsauskaudella on kirjattu tulosvaikutteisesti voittoa tuhat euroa hierarkian tasolle 3 luokitelluista käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista.

Hierarkia tason 3 myytävissä oleviin rahoitusvaroihin sisältyy noteeraamattomia osakkeita, jotka on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempan arvoon mikäli sijoituksesta on kirjattu arvonalentuminen. Osakkeet ovat luonteeltaan liiketoimintaa tukevia ja henkilöstön virkistystoimintaan liittyviä pitkäaikaisia sijoituksia, joista yhtiöllä ei ole aikomusta luopua. Näillä osakkeilla ei ole toimivilla markkinoilla noteerattua hintaa eikä käypää arvoa pystytää määrittämään luotettavasti arvostusmenetelmien avulla. Näin ollen johdon harkinnan mukaan osakkeiden käypää arvoa useimmissa tapauksissa kuvastaa parhaiten osakkeiden hankintameno.

TUNNUSLUVUT	10-12/2015/ 31.12.2015	10-12/2014/ 31.12.2014	1-12/2015/ 31.12.2015	1-12/2014/ 31.12.2014
Tulos / osake, perus, euroa	-0,25	-0,19	0,94	1,10
Tulos / osake, laimennettu, euroa	-0,25	-0,19	0,94	1,09
Liiketoiminnan rahavirta, miljoonaa euroa	3,2	24,0	48,5	75,9
Liiketoiminnan rahavirta / osake, euroa	0,07	0,54	1,10	1,72
Investoinnit, miljoonaa euroa	5,3	17,5	20,2	30,7
Investoinnit / liikevaihto, %	5,1 %	16,8 %	3,5 %	5,0 %
Osakkeita (1 000 kpl), keskimäärin ^{*)}	44 106	44 015	44 093	44 054
Osakkeita (1 000 kpl), kauden lopussa ^{*)}	44 106	44 029	44 106	44 029
Osakkeiden laimennusvaikutuksella oikaistu keskimääräinen lukumäärä (1 000 kpl) ^{1)*)}	44 107	44 134	44 106	44 177
Osakkeiden laimennusvaikutuksella oikaistu lukumäärä kauden lopussa (1 000 kpl) ^{1)*)}	44 109	44 105	44 109	44 105
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma / osake, euroa	4,42	4,38	4,42	4,38
Omavaraisuusaste, %	51,1 %	49,5 %	51,1 %	49,5 %
Nettovelkaantumisaste (gearing), %	23,7 %	24,6 %	23,7 %	24,6 %
Korolliset nettorahoitusvelat, miljoonaa euroa	46,2	47,4	46,2	47,4
Sidotun pääoman tuotto-% (ROCE), % p.a.	22,2 %	22,9 %	22,2 %	22,9 %
Henkilökunta keskimäärin	3 112	3 155	3 193	3 212

¹⁾ Laimennusvaikutuksella oikaistua osakkeiden lukumäärää laskettaessa on oletettu, että osakeperusteisen palkitsemisen kaikki osakkeina maksettavat erät laskettaisiin liikkeelle uusina osakkeina, vaikka on myös mahdollista, että osakkeet ostettaisiin markkinoilta. Lisäksi laimennusvaikutusta laskettaessa on tehty arvioita Tikkurila-konsernin tulevasta taloudellisesta kehityksestä ja sen vaikutuksesta osakeperusteisen sitouttamis- ja kannustinjärjestelmän lopputulokseen.

^{*)} Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä, osakemäärä ilman konsernin omistamia osakkeita.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Osakekohtainen tulos (EPS), laimentamaton

Emoyhtiön omistajien osuus tilikauden voitosta

Keskimääräinen osakemäärä

Osakekohtainen tulos (EPS), laimennettu

Emoyhtiön omistajien osuus tilikauden voitosta

Osakkeiden laimennusvaikutuksella oikaistu keskimääräinen lukumäärä

Oma pääoma / osake

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma kauden lopussa

Osakkeiden laimentamaton lukumäärä kauden päätöspäivänä

Liiketoiminnan rahavirrat / osake

Liiketoiminnasta kertynyt rahavirta

Keskimääräinen osakemäärä

Omavaraisuusaste, %

Oma pääoma x 100

Taseen loppusumma - saadut ennakot

Nettovelkaantumisaste (gearing), %

Korolliset nettorahoitusvelat x 100

Oma pääoma

Korolliset nettorahoitusvelat

Korolliset velat - rahamarkkinasijoitukset - rahavarat

Nettokäyttöpääoma

Vaihto-omaisuus + korottomat saamiset, pois luettuna kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset, jaksotetut korkotuotot ja muut rahoituseriin liittyvät siirtosaamiset - korottomat velat, pois luettuna kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat, jaksotetut korkokulut ja muut rahoituseriin liittyvät siirtovelat

Sidotun pääoman tuottoprosentti (ROCE), % p.a.**

Liikevoitto + osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten tuloksista x 100

(Nettokäyttöpääoma + valmiit aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet + valmiit aineettomat hyödykkeet + sijoitukset pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyihin yrityksiin)*

* keskimäärin kaudella

** toteutunut liikevoitto ja osuus osakkuusyritysten tuloksista otettu huomioon kahdentoista kuukauden ajanjaksolta, joka päättyy katsauskauden lopussa

SEGMENTTITIEDOT VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

Liikevaihto segmenteittäin	1-3/2014	4-6/2014	7-9/2014	10-12/2014	1-3/2015	4-6/2015	7-9/2015	10-12/2015
Milj. euroa								
SBU West	98,8	114,9	100,4	68,3	102,2	116,3	108,7	68,0
SBU East	42,6	78,0	79,2	36,2	31,0	63,2	59,3	35,4
Eliminoinnit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,0
Yhteensä	141,5	192,9	179,6	104,4	133,2	179,5	168,0	103,4

Liikevoitto / - tappio segmenteittäin	1-3/2014	4-6/2014	7-9/2014	10-12/2014	1-3/2015	4-6/2015	7-9/2015	10-12/2015
Milj. euroa								
SBU West	16,1	20,5	18,1	-7,3	16,8	22,6	21,7	-7,9
SBU East	-1,6	13,4	13,8	-6,5	0,1	9,8	5,0	-1,3
Tikkurila yhteinen	-0,7	-1,4	-0,7	-0,1	-1,7	-1,5	-0,9	-1,0
Eliminoinnit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	13,8	32,5	31,3	-13,9	15,2	30,9	25,8	-10,3

Segmenteille kohdistamattomat erät:								
Nettorahoituskulut	-2,0	-2,2	-0,7	4,1	2,1	-2,2	-5,7	-3,5
Osuus pääomaosuus- menetelmällä yhdistettyjen yritysten tuloksista	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Voitto / tappio ennen veroja	11,8	30,4	30,7	-9,7	17,5	28,9	20,2	-13,7

Varat segmenteittäin	31.3.2014	30.6.2014	30.9.2014	31.12.2014	31.3.2015	30.6.2015	30.9.2015	31.12.2015
Milj. euroa								
SBU West	312,9	322,8	307,3	296,4	323,5	341,4	329,4	306,4
SBU East	137,1	161,6	151,4	97,4	119,8	133,3	113,8	96,7
Segmenteille kohdistamattomat erät	66,5	89,5	77,7	59,3	83,8	107,9	83,5	46,3
Eliminoinnit	-66,7	-87,1	-71,0	-63,4	-83,3	-98,3	-74,1	-68,0
Varat yhteensä	449,7	486,9	465,4	389,8	443,8	484,3	452,5	381,4

Vantaalla, helmikuun 8. päivänä 2016

TIKKURILA OYJ
HALLITUS